

Miljøgodkendelse til Bjergby Engvej 2, 4440 Mørkøv

Efter § 12 i
husdyrgodkendelsesloven

Datablad

§ 12 miljøgodkendelse til Bjergby Engvej 2, 4440 Mørkøv

Kontaktoplysninger	
Ansøgers navn og adresse	Michael Bosebjerg Jensen, Bjergby Engvej 2, 4440 Mørkøv
Ansøgers CVR	25575342
Ansøgers CHR	12598718
Ansøgers konsulent	Tine Marquard Zimmermann , Patriotisk selskab
Ejer	Michael Bosebjerg Jensen
Ejendommens adresse	Bjergby Engvej 2, 4440 Mørkøv
Matr. Nr.	7-a m.fl. Stigs Bjergby by, Stigs Bjergby
Journal nr.	13/31293

Indholdsfortegnelse

Den samlede godkendelsen består af 4 sammenhængende dele:

0. et kort resume
1. selve afgørelsen med klagevejledning
2. de vilkår der er forudsætningerne for godkendelsen
3. den miljøtekniske beskrivelse og de vurderinger der ligger til grund for godkendelsen.

Redegørelsen beskriver landbrugets beliggenhed, indretning og drift, samt den miljøpåvirkning der er fra husdyrproduktionen. Her er også beskrevet hvilke forureningsbegrænsende foranstaltninger der iværksættes i forbindelse med godkendelsen. Beskrivelsen af de enkelte afsnit afrundes med kommunens vurderinger af hvorvidt der forventes en væsentlig effekt på miljøet eller om der kan være væsentlige gener for de omkringboende. I de tilfælde hvor det er vurderet, at der kan være væsentlige påvirkninger, henvises til de vilkår der er stillet for at imødegå påvirkningen.

Indholdsfortegnelse	3
0 Ikke-teknisk resume	7
1 Afgørelse om miljøgodkendelse.....	8
1.1 Klagevejledning.....	9
1.2 Annoncering af ansøgning.....	9
1.3 Høring.....	9
1.4 Offentliggørelse af afgørelsen	9
2 Vilkår for miljøgodkendelse.....	10
2.1 Generelle vilkår	10
2.2 Vilkår vedrørende anlægget.....	10
2.3 Vilkår vedrørende udbringningsarealer	13
2.4 Vilkår vedrørende tilsyn, egenkontrol og risici	14
2.6 Vilkår ved ophør af produktion	15
3 Godkendelsens forudsætninger – miljøteknisk beskrivelse.....	16
3.1 Baggrund	16
3.1.1 Sagsforløb.....	16
3.2 Afgørelsen:	16
3.1.2 Anlæggets ejer- og driftsforhold.....	16
3.2 Husdyrbrugets anlæg	17
3.2.1 Husdyrbrugets beliggenhed	17
3.2.2 Husdyrbruges landskabelig placering og planmæssige forhold	18
3.2.3 Produktionens størrelse.....	20
3.2.4 Husdyrbrugets bygningsanlæg	21
3.2.5 Gødningsproduktion og -håndtering.....	23
3.2.6 Ammoniakfordampning	24
Ammoniaktab fra husdyrbruget.....	25

§ 7-område (kategori 2-natur):	26
§ 3 område:	27
Bilag IV arter:	29
3.2.7 Lugt.....	30
3.2.8 Støv.....	32
3.2.9 Støjkluder	32
3.2.10 Transport.....	33
3.2.11 Lys	34
3.2.12 Fluer og skadedyr	35
3.2.13 Ressourceforbrug.....	35
3.2.14 Såsæd, handelsgødning, kemikalier og pesticider	38
3.2.15 Afledning af spildevand og tagvand.....	38
3.2.16 Affald.....	39
3.3 Bedriftens udbringningsarealer.....	41
3.3.1 Ejerforhold og beliggenhed /generelt	41
3.3.2 Harmoniareal	42
3.3.3 Ændringer af udbringningsarealer	43
3.3.4 Sædskifte	43
3.3.5 Husdyrgødning, gødskning og gødningshåndtering	44
3.3.6 Lugt, støv- og støjgener fra udbringningsarealerne.....	44
3.3.7 Natur	45
3.3.7 Ammoniaktab fra udbringning af husdyrgødning	45
3.3.8 Overfladevand	52
3.3.9 Grundvand – nitratfølsomt område.....	56
3.4 Uheld og driftsforstyrrelser	57
3.5 Egenkontrol	57
3.6 Anvendelse af BAT – Bedste tilgængelige teknologi.....	58
3.6.1 Management	58

3.6.2 Foder.....	59
3.6.3 Staldindretning	60
3.6.4 Ressourceforbrug.....	62
3.6.5 Gødningsopbevaring og -behandling.....	63
3.6.6 Udbringningsarealer	64
3.3.7 Kommunes samlede vurdering af BAT	64
3.7 Alternative løsninger og 0-scenarie	65
3.8 Husdyrbrugets ophør	66
3.9. Offentliggørelse og høringssvar	66
3.9.1 Offentliggørelse af ansøgning	66
3.9.2. Høring.....	66
3.9.3 Offentliggørelse af afgørelse	67
Bilag 1	68
Bilag 2. Anlægget.....	70
Bilag 3 Natur og lokalitetsnummer	71

0 Ikke-teknisk resume

Denne miljøgodkendelse er en genbehandling, idet den tidligere miljøgodkendelse fra den 20. maj 2008 blev hjemvist af Natur- og Miljøklagenævnet til fornyet behandling.

Michael Bosebjerg Jensen, ejer af Bjergby Engvej 2, har søgt om at udvide det eksisterende dyrehold på sin ejendom fra 430 årssøer med smågrise og 400 polte (80-100 kg), svarende til 104,1 DE til 900 årssøer og 1.100 smågrise (7-35 kg) og 1.100 polte (35-102 kg), svarende til 247,40 DE. I forbindelse med den tidligere miljøgodkendelse fra 2008, valgte ansøger at opføre to nye stalde, to siloer samt en ny gyllebeholder på 4.000 m³. Opførslen af disse bygninger godkendes med denne genbehandling.

Miljøgodkendelsen omfatter produktionen, anlægget, inklusiv opførelse af stald og gyllebeholder. Alle afstandskrav er overholdt.

Der hører i alt ca. 233,3 ha til produktionen. Hovedparten af arealerne ligger omkring ejendommen.

Miljømæssige konsekvenser

Ansøgningen viser, at udvidelsen overholder det generelle krav til 15 % reduktion af ammoniakfordampningen. Med denne reduktion vil husdyrbruget ikke komme til at påvirke omgivelserne væsentlig med ammoniak. For at reducere ammoniak udledningen fra husdyrbruget etableres der fast overdækning på gyllebeholder og gyllekøling i den nye løbe/-drægtighedsstald.

Ingen af bedriftens arealer ligger indenfor nitratfølsomme indvindingsområder (grundvand).

Der er i miljøgodkendelsen, udover de generelle regler, stillet krav til begrænsning af kvælstofudvaskningen fra bedriftens arealer for at beskytte sårbare vandområder indenfor de internationale naturbeskyttelsesområder i Isefjord. Kravet er, at der skal indføres 3 % ekstra efterafgrøder ud over nationale krav.

Det er vurderet, at projektet ikke skader bevaringsstatus for Natura 2000-områder eller levesteder for arter optaget på Habitatdirektivets bilag IV.

I forbindelse med udvidelsen af husdyrproduktionen, vil der på udbringningsarealerne blive udbragt husdyrgødning svarende til et dyretryk på maksimalt 1,38 DE/ha.

Lugtgeneregninger viser, at alle geneafstande er overholdt. Nærmeste enkeltbolig ligger 420 meter fra anlægget og geneafstanden er beregnet til 129 meter. Heller ikke for nærmeste omkringboende i samlet bebyggelse og byzone er der risiko for væsentlige gener.

I projektet er der anvendt den bedste tilgængelige teknik (BAT) i et omfang, der er tilstrækkelig til at forebygge og begrænse forureningen fra husdyrbrugets anlæg og arealer. Der er bl.a. etableret gyllekøling og teltoverdækning på gyllebeholderen.

Det er Holbæk Kommunes samlede vurdering, at husdyrbruget ikke vil medføre væsentlige påvirkninger af omgivelserne og miljøet, når de opstillede vilkår overholdes.

1 Afgørelse om miljøgodkendelse

Holbæk Kommune meddeler miljøgodkendelse til husdyrproduktionen på 7a m.fl. Stigs Bjergby by, Stigs Bjergby, beliggende på Bjergby Engvej 2, 4440 Mørkøv.

Miljøgodkendelsen giver tilladelse til at husdyrholdet på Bjergby Engvej 2, kan udvides til en årlig produktion på 900 årssøer og 1.100 producerede smågrise (7,2-35 kg) og 1.100 producerede polte (35-102 kg), svarende til 247,2 DE på godkendelsestidspunktet. Godkendelsen omfatter udvidelse af dyreholdet, opførelse af staldene, siloer og en ny gyllebeholder samt alle arealer, i alt 233,28 ha, der drives under bedriften med CVR-nr. 25575342. Arealet af de nye bygninger vil være på ca. 5.000 m². Den nye gyllebeholder vil blive på 3.500 m³. Godkendelsen tager udgangspunkt i skema nr. 27224

Holbæk Kommune vurderer, at ansøgeren har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen bl.a. ved anvendelse af den bedst tilgængelige teknik, og at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne. Holbæk Kommune vurderer, at indretning og drift af husdyrbruget, udbringning af husdyrgødning og drift af arealerne kan ske i overensstemmelse med gældende regler og uden væsentlig påvirkning af miljøet, som dette er defineret i husdyrgodkendelsesloven.

Godkendelsen gives i henhold til § 12 i lov nr. 1572 af 20. december 2006 om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug (husdyrgodkendelsesloven) med de vilkår som fremgår af godkendelsen, samt reglerne i bekendtgørelse nr. 294 af 31. marts 2009 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug (Husdyrgodkendelses-bekendtgørelsen). Godkendelsen falder under en § 12 godkendelse, da udvidelsen overstiger 750 stipladser til søer.

Miljøgodkendelsen gives under forudsætning af, at de til enhver tid gældende regler på området og godkendelsens vilkår overholdes. Godkendelsen skal være udnyttet senest 2 år efter godkendelsesdatoen dvs. den 21. juli 2016.

Hvis miljøgodkendelsen ikke udnyttes helt eller delvist i tre på hinanden følgende år, bortfalder den del af miljøgodkendelsen, som ikke har været udnyttet i de pågældende tre år.

Miljøgodkendelsen fritager ikke fra krav om eventuel tilladelse, godkendelse, dispensation eller lignende efter anden lovgivning og for andre bestemmelser.

Retsbeskyttelse

Vilkårene i denne miljøgodkendelse er omfattet af 8 års retsbeskyttelse, jf. § 40 i husdyrgodkendelsesloven. Dog kan vilkårene til enhver tid ændres efter reglerne i § 40, stk. 2.

Miljøgodkendelsen skal regelmæssigt og mindst hvert 10. år tages op til revurdering. Første revurdering skal dog ske efter 8 år eller senest 4 år efter offentliggørelsen af BAT konklusionerne.

1.1 Klagevejledning

Denne afgørelse kan påklages til Natur- og Miljøklagenævnet af ansøger, klageberettigede myndigheder og organisationer, som angivet i §§ 84-87 i husdyrgodkendelsesloven, og enhver der har en væsentlig individuel interesse i sagen. Natur- og Miljøklagenævnet opkræver et klagegebyr på 500 kr. for privatpersoner, klager fra virksomheder, organisationer eller offentlige myndigheder.

En klage skal være skriftlig og skal sendes til Holbæk Kommune på landbrug@holb.dk eller til postadressen HoKo, By og Landskab, Att.: landbrug, 0899 Kommuneservice, 4300 Holbæk.

Der er 4 ugers klagefrist fra godkendelsen er offentliggjort. En klage skal være modtaget af Holbæk Kommune senest den 19. august 2014 inden kl. 15:00. Alle henvendelser bedes anført 12/854.

Hvis der kommer klager, sender kommunen dem videre til Natur- og Miljøklagenævnet, sammen med godkendelsen og det materiale, som er anvendt ved behandling af sagen. Ansøger vil blive orienteret, hvis der indkommer klager i sagen. Natur- og Miljøklagenævnet vil sende et kvitteringsbrev og faktura til klager.

En klage har normalt ikke opsættende virkning, dvs. ansøger kan udnytte godkendelsen, mens klagen behandles, medmindre Natur- og Miljøklagenævnet meddeler ansøger andet.

Søgsmål til prøvelse af afgørelsens lovlighed skal være anlagt ved domstolene senest 6 måneder efter godkendelsen er offentliggjort. Er godkendelsen påklaget, forlænges fristen til 6 måneder efter Natur- og Miljøklagenævnets afgørelse af sagen.

1.2 Annoncering af ansøgning

Ansøgningen har været i offentlig høring, som blev offentliggjort på kommunens hjemmeside; <http://planer.holbaek.dk/dk/planportal/planportal.htm>, den 11. juni 2013.

1.3 Høring

Udkast til godkendelse har været i høring i 6 uger fra den 5. juni til den 17. juli 2014. 2. høringsrunde gav ikke anledning til bemærkninger.

1.4 Offentliggørelse af afgørelsen

Godkendelsen er annonceret den 22. juli 2014 på kommunes hjemmeside: <http://planer.holbaek.dk/dk/planportal/planportal.htm>

Holbæk Kommune, By og Landskab, den 21. juli 2014.

Anne Duus Hausmann

2 Vilkår for miljøgodkendelse

Godkendelsen gives under forudsætning af, at produktion opfylder følgende vilkår. Udover de opsatte vilkår skal produktionen til enhver tid leve op til gældende regler, love og bekendtgørelser – også selvom disse eventuelt måtte blive skærpede i forhold til denne godkendelse.

2.1 Generelle vilkår

1. Landbruget skal indrettes og drives i overensstemmelse med den miljøtekniske beskrivelse og ansøgningsmaterialet.
2. Miljøgodkendelsen skal udnyttes senest 2 år efter den er meddelt. Godkendelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet 2 år efter godkendelsen er meddelt.
3. Det er den ansvarlige for driften af anlægget, der er ansvarlig for at overholde godkendelsen med vilkår. Eventuelle ændringer i ejerforhold og/eller hvem der er ansvarlig for husdyrbrugets drift skal meddeles til Holbæk Kommune.
4. Der skal til enhver tid forefindes et eksemplar af denne miljøgodkendelse på ejendommen. Den ansvarlige for driften og de øvrige ansatte skal være bekendt med godkendelsens vilkår.

2.2 Vilkår vedrørende anlægget

Landskabelige hensyn

5. Beplantningen på østsiden af staldanlægget skal være etableret det førstkommande efterår efter at siloerne er opført. Beplantningen skal bestå af hjemmehørende arter.
6. Den de nye stalde skal opføres med okkergule ydervægge (gule mursten) og med mørk tagbeklædning (sort eternit tag). Taghældningen vil lige som de eksisterende stalde være på ca. 15°.

Dyreholdets størrelse

7. Husdyrholdet skal være sammensat, som det fremgår af den miljøtekniske redegørelse. Miljøgodkendelsen omfatter en 900 årssøer og 1.100 producerede smågrise (7-35 kg) og 1.100 producerede polte (35-102 kg), svarende til 247,4 DE på godkendelses tidspunktet.

Gyllehåndtering og opbevaring

8. Al pumpning og håndtering af gylle skal foregå under opsyn.

Ammoniak

9. Gyllekanalerne i den nye fare- og drægtighedsstald med i alt 1.855 m², skal forsynes med køleslanger, der forbindes med en varmpumpe.
10. Varmepumpen skal levere en årlig køleydelse på mindst 64,7 kWh.

11. Der skal monteres en typegodkendt energimåler på varmepumpen. Energimåleren skal være forsynet med automatiske datalogger, der registrerer den månedlige og årlige køleydelse målt i kWh.
12. Gyllekølingsanlægget skal være forsynet med et trykovervågningssystem, en alarm samt en sikkerhedsanordning, der i tilfælde af lækage stopper gyllekølingsanlægget. Gyllekølingsanlægget må ikke kunne genstarte automatisk.
13. Vedligeholdelse af gyllekølingsanlægget skal ske i overensstemmelse med producentens vejledning. Vejledningen skal opbevares på husdyrbruget
14. Gyllebeholderne skal have fast overdækning i form af teltoverdækning. Teltdugene på den nye og eksisterende gyllebeholder skal være mørkegrå.

Lugt

15. Der skal til stadighed opretholdes en god staldhygiejne, herunder sikres, at stier og foderarealernes bund holdes tørre, at dyrene er rene, at støv- og smudsbelægning i stalden fjernes, og at fodringsanlægget holdes rent.
16. Der skal jævnligt gøres rent i staldene, dvs. i det mindste når hvert afsnit tømmes for dyr. Bund- og vægflader skal så vidt muligt holdes tørre for at mindske lugtgenerne.
17. Såfremt der efter kommunes vurdering opstår væsentlige lugtgener, som vurderes at være væsentligt større end det, der kan forventes ifølge grundlaget for miljøvurderingen, kan kommunen meddele påbud om, at virksomheden for egen regning skal udarbejder og gennemfører et projekt med foranstaltninger, som minimerer generne.

Foder

18. Den totale mængde P ab dyr pr. beregnet som P ab dyr pr. årssø x antal årssøer skal være mindre end 4.938,1 kg P pr. år.

Støv

19. Hvis der opstår væsentligt støvgener for de omkringboende i forbindelse med kørsel på grusvejen til Bjergby engvej 2, som vurderes at være væsentlig større, end det, der kan forventes ifølge grundlaget for miljøvurderingen, kan kommunen meddele påbud om, at der for egen regning skal udarbejdes og gennemføres et projekt med foranstaltninger, som minimerer generne for omkringboende.

Støj

20. Den eksterne støjbelastning fra husdyrbruget på ejendommens bygningsparcel må i intet punkt – målt på nærmeste naboejendom med tilhørende udendørs arealer i tilknytning til boligen – overstige nedenstående værdier. De angivne værdier for støjbelastningen er de ækvivalente, korrigerede lydniveauer i dB(A):

Mandag-fredag	kl. 07.00 - 18.00	55 dB(A)
Lørdag	kl. 07.00 - 14.00	

Mandag-fredag	kl. 18.00 - 22.00	45 dB(A)
Lørdag	kl. 14.00 - 22.00	
Søn- og helligdage	kl. 07.00 - 22.00	
Mandag-fredag	kl. 22.00 - 07.00	40 dB(A)
Lørdag	kl. 22.00 - 07.00	
Søn- og helligdage	kl. 22.00 - 07.00	

Støjvilkårene for landbrugsdrift omfatter al støj fra virksomheden, dvs. også støj fra andet end faste, tekniske installationer. Vilkår om støj skal derfor gælde al støj fra landbrugsdrift, men kun støjen fra landbrugsdriften på ejendommens bygningsparcel, dvs. ikke støj fra f.eks. markdriften.

Hvis der efter kommunens vurdering opstår støjgener, der vurderes at være væsentligt større, end der kan forventes ifølge grundlaget for miljøvurderingen, kan kommunen bestemme, at virksomheden skal dokumentere, at grænseværdierne for støj er overholdt, dog højst 1 gang årligt. Dokumentation skal sendes til tilsynsmyndigheden sammen med oplysninger om driftsforholdene under målingen/beregningen. Målingerne/beregningerne skal udføres og rapporteres som ”Miljømåling – ekstern støj” af en enhed, som er optaget på Miljøstyrelsens liste over godkendte laboratorier. Virksomhedens støj skal dokumenteres ved måling eller efter gældende vejledninger fra Miljøstyrelsen, pt. Nr. 6/1984 om Måling af ekstern støj og nr. 5/1993 om Beregning af ekstern støj fra virksomheder.

Transport

- Transporter med husdyrgødning på offentlige veje skal foregå i lastbil eller i renholdt gyllevogn med udstyr, der forhindrer spild af åbninger, slanger mv. Eventuelt spild af husdyrgødning skal straks opsamles.

Skadedyr

- Staldareal og det øvrige anlæg skal holdes rengjort og ryddeligt således der ikke er unødigt opformering af fluer og skadedyr.
- Såfremt der efter kommunes vurdering opstår gener for omgivelserne ved opformering af fluer og skadedyr, kan kommunen meddele påbud om, at der skal udarbejdes og gennemføres et projekt med flue- og skadedyrsbekæmpelse i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Statens Skadedyrlaboratorium.

Energibesparende tiltag

24. Staldmekanik (f.eks. ventilationssystemet) skal renholdes og serviceres regelmæssigt. Rensning og service skal registres i egenkontrol rapport.

Olietank

25. Tankning af diesel skal til enhver tid ske på en plads med fast og tæt bund, enten med afløb til olieudskiller eller således at spild kan opsamles og at der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.

Affald

26. Døde dyr skal bestilles afhentet senest 24 timer efter konstatering af dødsfald.
27. På ejendommen skal forefindes dokumentation for bortskaffelse af affald, herunder farligt affald som spildolie, til rette modtager, jf. kommunens affaldsregulativ. Farligt affald må højst oplagres 1 år på husdyrbruget.

Spildevand

28. Drikkevandssystemet skal drives og vedligeholdes, således at unødigt spild undgås i videst muligt omfang.
29. Al vask af maskiner, redskaber, hvorfra der kan forekomme gødningsrester samt grisetransportvogn og sprøjte skal foregå på støbt, tæt plads med bortledning af spildevandet til opsamlingsbeholder.

2.3 Vilkår vedrørende udbringningsarealer

30. Udbringning af husdyrgødning fra produktionen må ske på de 233,28 ha udspretningsareal, som fremgår af kortbilaget.
31. Der må ikke tilføres bedriftens arealer anden organisk gødning som f.eks. slam, før det er anmeldt til Holbæk Kommune. Kommunen vil i så fald vurdere om ændringen kan gennemføres inden for rammerne af denne godkendelse. Ændringen må ikke sættes i værk, før kommunen har accepteret ændringen.

Sædskifte/efterafgrøder

32. Der skal på bedriftens udbringningsarealer være mindst 3 % efterafgrøder ud over de til en hver tid gældende, generelle krav om efterafgrøder. De ekstra efterafgrøder kan ikke erstattes af ”grønne marker”.

Husdyrgødning

33. På husdyrbrugets udbringningsareal må det maksimalt udbragte husdyrgødning være 31.530,94 kg og 8.090,45 kg P, svarende til et dyretryk på 1,38 DE/ha.

2.4 Vilkår vedrørende tilsyn, egenkontrol og risici

34. Ved tilsyn skal kommunen have adgang til egenkontrolrapport, gødningsregnskab, sprøjtejournal, mark- og dyrkningsplan samt foderforbrug, -planer og -analyser, for de foregående 5 år.
35. Der skal indgås en skriftlig aftale med en godkendt montør med VPO-certifikat eller tilsvarende certificering om kontrol og service af gyllekølingsanlægget mindst én gang årligt.

Den årlige kontrol skal som minimum bestå af følgende:
 - Afprøvning og funktionssikring af trykovervågningssystemet, alarmerne samt sikkerhedsanordningen
 - Kontrol af kølekredsens ydelse
36. Enhver form for driftsstof af gyllekølingsanlægget skal noteres i logbog med angivelse af årsag og varighed. Tilsynsmyndigheden skal underrettes ved driftsstof, der har en varighed på mere end 14 dage.
37. Registeringen fra datalogger, logbogen, den skriftlige kontrolaftale, de årlige kontrolrapporter samt øvrige servicereporter skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.
38. Der skal føres en logbog eller en produktionskontrol, hvoraf følgende skal fremgå:
 - Antal årssøer
 - Grise pr. årssø
 - Fravænningsalder og – vægt
 - Foderforbrug
 - Det gennemsnitlige indhold af fosfor pr. FEso i foderblandingerne
39. P ab dyr skal på baggrund af logbogens eller produktionskontrollens oplysninger beregnes for en sammenhængende periode på minimum 12 måneder i perioden 15. september til 15. februar.
40. Der skal udarbejdes en blandeforskrift for foder mindst hver tredje måned, såfremt der anvendes hjemmeblandet foder.
41. Logbogen/produktionskontrollen, indlægssedler for hver tredje måned samt eventuelle blandeforskrifter skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forvises på tilsynsmyndighedens forlangende.
42. Ansøger skal føre rapport over egenkontrol, denne skal som minimum indeholde:
 - Dato for rensning, servicering og udskiftning af staldmekanik
 - Vand- og elforbrug skal aflæses og registreres hver måned.

- Dato og mængde for afhentning/bortskaffelse af farligt affald skal registreres. Registrering gælder som minimum spildolie, kemikalie- og medicinrester.
43. Der skal forefindes en til enhver tid opdateret beredskabsplan på husdyrbruget, som fortæller, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, der kan medføre konsekvenser for det omgivende miljø. Planen skal være kendt samt tilgængelig og synlig for ejendommens ansatte og andre, der arbejder på bedriften.

2.6 Vilkår ved ophør af produktion

44. Ved produktionsophør på ejendommen fjernes alle foder- og hjælpemiddelrester og gyllebeholdere tømmes og rengøres. Beholdere til opbevaring af husdyrgødning som er omfattet af kravet om beholderkontrol, skal tømmes helt og rengøres, hvis de afmeldes beholderkontrol. Gyllekølingsanlægget skal tømmes efter gældende lovgivning.
45. Alt miljøfarligt affald skal bortskaffes efter den til enhver tid gældende lovgivning samt Holbæk Kommunes affaldsregulativ.

Vær opmærksom på

Hvis miljøgodkendelsen ikke udnyttes helt eller delvist i tre på hinanden følgende år, bortfalder den del af miljøgodkendelsen, som ikke har været udnyttet i de pågældende tre år.

Alt affald skal opbevares og bortskaffes i henhold til Holbæk Kommunes Regulativ for erhvervsaffald. Levering af affald til rette modtager (i henhold til regulativet) skal dokumenteres over for kommune.

3 Godkendelsens forudsætninger – miljøteknisk beskrivelse

3.1 Baggrund

3.1.1 Sagsforløb

Michael Bosebjerg Jensen har via sin konsulent i Patriotisk Selskab indsendt en ansøgning den 18/4- 2007 via husdyrgodkendelse.dk. Hvorefter Holbæk Kommune meddelte en miljøgodkendelse den 20/5 2008. Denne godkendelse blev påklaget til Miljøklagenævnet, som hjemviste sagen til fornyet behandling den 21/12 2010. Ansøger valgte, at opføre staldene og gyllebeholderne i 2008.

Før kommune sammenlægningen i 2007, var ejendommen i gang med at blive VVM-screenet af Vestsjællands Amt. Amtet nåede ikke at færdigbehandle sagen, hvorfor sagen blev overdraget til Holbæk kommune.

Der søges om en udvidelse af produktionen til 900 årssøer og 1.100 smågrise (7-35 kg) og 1.100 polte (35-102 kg) svarende til 247,4 DE.

Udvidelsen af husdyrbruget overskrider IED-grænsen på 750 stipladser til søer, hvorfor der er tale om en § 12 stk. 2 godkendelse efter lov om miljøgodkendelse.

Den nuværende produktion er ikke blevet VVM-screenet og der har ikke tidligere været meddelt miljøgodkendelse for ejendommen.

Holbæk Kommune offentliggjorde ansøgningsmaterialet i henhold til husdyrgodkendelseslovens § 55 stk. 2 – 4 i perioden den 11. juni 2013. Ansøgningen var annonceret i på kommunens hjemmeside. Der indkom ingen høringssvar.

Udkastet til afgørelse om miljøgodkendelse blev sendt i høring den 5. juni til den 17. juli 2014 hos ansøger, ansøgers konsulent, naboer samt de, der har anmodet om udkastet. Samtidig er udkastet til miljøgodkendelse sendt til naboer og andre berørte indenfor konsekvensområdet for lugt. Der indkom ingen høringssvar i høringsperioden.

3.2 Afgørelsen:

Holbæk Kommune har 21. juli 2014 meddelt miljøgodkendelse.

3.1.2 Anlæggets ejer- og driftsforhold

Ejer af Bjergby Engvej 2 er Michael Bosebjerg Jensen. Produktionen på Bjergby engvej 2 adresse drives under CVR-nummer: 25575342 og er registreret på Aggersvoldvej 30, 4440 Mørkøv. Besætningen på Bjergby engvej 2 er i det centrale husdyrregister (CHR) opført med nummeret:11611. Der er samdrift med ejendommen på Aggersvoldvej 30 og Langvad 3.

Kommunen stiller vilkår om, at det er den ansvarlige for driften af anlægget, der er ansvarlig for at overholde godkendelsen med vilkår. Da Michael Bosebjerg Jensen både er driftsleder og ejer af ejendommen/produktionen har kommunen vurderet, ham, som den ansvarlige for at bedriften til enhver tid lever op til miljøgodkendelsen og de tilhørende vilkår. Hvis kommunen

finder det nødvendigt at indskærpe eller på anden måde håndhæve godkendelsen og vilkår, vil de blive udstedt til ham.

Såfremt drifts- eller ejerforhold ændres, er der stillet vilkår om, at det meddeles Holbæk Kommune. Efterfølgende vil kommunen vurdere, om det kan give anledning til at ændre vilkår eller udarbejde tillæg til godkendelsen.

Der stilles vilkår om, at godkendelsen skal være kendt af alle ansatte og at der altid skal forefindes et eksemplar af godkendelsen på ejendommen.

3.2 Husdyrbrugets anlæg

3.2.1 Husdyrbrugets beliggenhed

Bjergby Engvej 2 ligger i landzone. Nærmeste nabobeboelse, uden landbrugspligt, er Langevad 5. Beboelsen på adressen ligger ca. 420 meter syd for de nye stalde. Nærmeste samlede bebyggelse er landsbyen, Ny Bjergby, 800 meter vest for anlægget. Nærmeste byzone er Kundby og Knabstrup, der ligger 2.600 meter for staldbygninger.

Anlæggets placering i forhold til de generelle afstandskrav fremgår af tabel 1.

	Generelle afstandskrav, meter	Konkret afstand, meter
Ikke-almene vandforsyningsanlæg	25	420
Almene vandforsyningsanlæg	50	960
Vandløb (herunder dræn) og søer	15	610
Offentlig vej og privat fællesvej	15	54
Levnedsmiddelvirksomhed	25	>25
Beboelse på samme ejendom	15	48
Naboskel	30	130
Eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområde	50	2600
Område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.	50	2000
Nabobeboelse	50	380

Tabel 1: Generelle afstandskrav - jf. §§ 6 og 8 i husdyrgodkendelsesloven - samt konkrete afstande fra husdyrproduktionsanlæg.

Kommunes vurdering

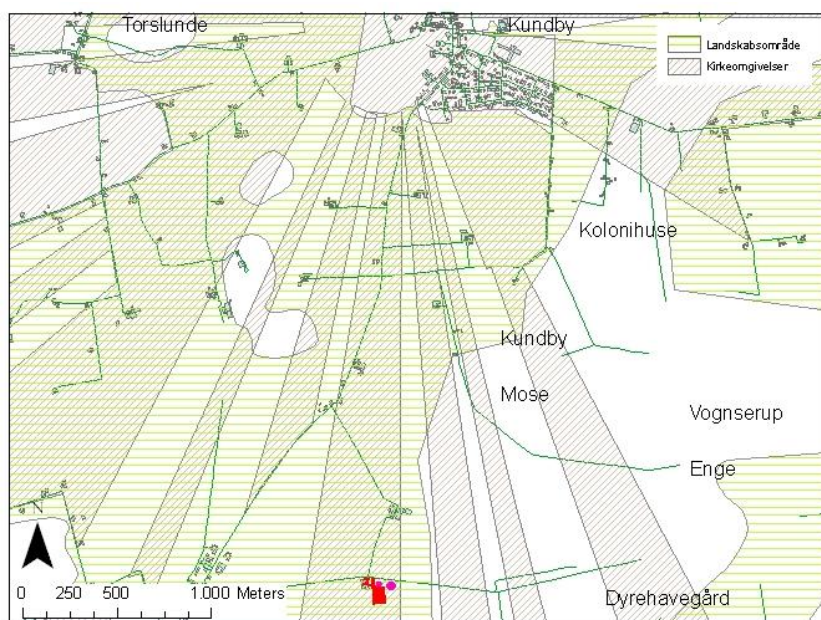
Kommunen konstaterer af ejendommen overholder de generelle afstandskrav jævnfør tabel 1. I forhold til den tidligere godkendelse fra 2008, blev der dispenseret for afstandskravet til privatfællesvej. Ansøger har valgt ikke at benytte denne dispensation.

Kommunen konstaterer at ejendommen overholder kravene i Husdyrgodkendelseslovens § 20.

3.2.2 Husdyrbruges landskabelig placering og planmæssige forhold

Anlæg og gødningsanlæg ligger ikke i fredet område.

Ejendommen er beliggende i landskabsområde beskrevet i Holbæk Kommuneplan 2007 - 2018. Landskabsområder indeholder værdifulde naturområder, bevaringsværdige landskaber og kulturhistoriske værdier. Byggeri i "Landskabsområder" skal indpasses under hensyn til landskabelige forhold og lokal byggeskik.

Figur 1: Kirkeomgivelser og landskabsområde

Ejendommen ligger endvidere i kirkeomgivelser i Holbæk Kommuneplan 2007 - 2018 for Kundby Kirke. Kirkeomgivelser er beskyttelsesområder omkring kirkerne og udpegningen er foretaget for at sikre kirkernes betydning for landskabsoplevelsen. Byggeri i kirkeomgivelser må derfor ikke forringe oplevelsen af kirken.

Landskabet er en moræneflade med mange små hatformede bakker. Mod sydøst ligger et bredt mose-engstrøg.

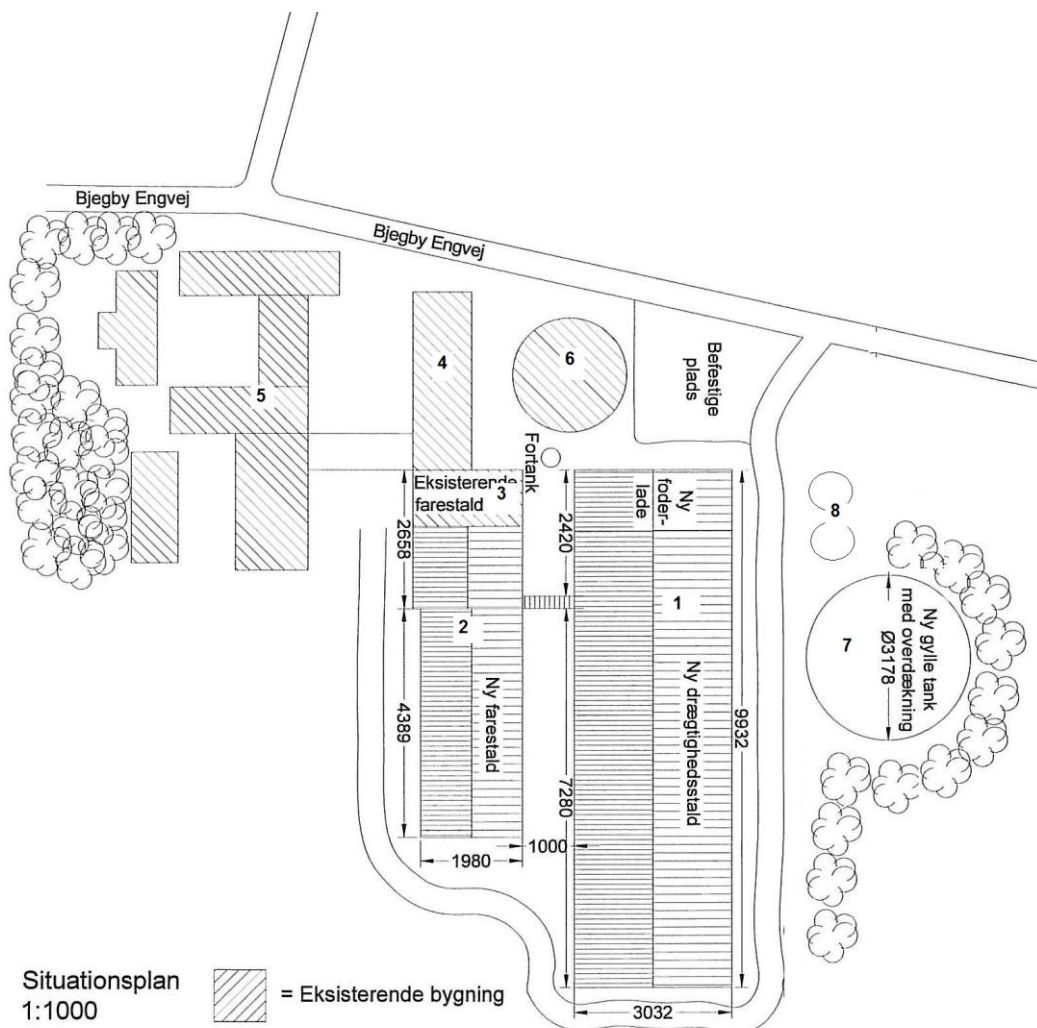
Der ønskes opført to nye stalde. En ny drægtighedsstald på ca. 91x38 m (3.458 m²) og en ny farestald på ca. 84x21 m (1.764 m²). De nye stalde vil ligge sydøst for eksisterende stalde i umiddelbar forbindelse. Staldene vil blive henholdsvis 6 og 8 meter høje.

Der ønskes desuden opført en ny gyllebeholder på ca. 4000 m³. Det var ønsket at gyllebeholderen oprindeligt skulle placeres på den anden side af Bjergby Engvej – overfor det

eksisterende staldbyggeri. Da både den nye og den eksisterende gyllebeholder vil blive overdækket med telt, vil gyllebeholderne være ca. 6 til 8 meter over terræn. Den oprindelige placering af gyllebeholderen på den modsatte side af vejen overfor anlægget var ikke hensigtsmæssig. Dette skyldes at, den med teldug ville blive meget synlig fra vejen ved Ny Bjergby og for naboerne. Med den nye placering kommer anlægget til at ligge mere samlet.

Mellem den nye gyllebeholder og grusvejen mod nord opføres to assentoft siloer á 700 tons stykket.

Set fra Ny Bjergby (vest mod øst) ud over Bjergby Enge vil anlægget ligge under horisontallinjen. Og med placeringen af gyllebeholderen i tilknytning til anlægget vil anlægget ikke forstyrre indtrykket af landskabet.

Figur 2: Anlægget med nummerangivelse

Ligesom den eksisterende stald opføres de nye stalde med okkergule ydervægge (gule mursten) og med mørk tagbeklædning (Sort Eternit tag B9 plader). Taghældningen vil lige som de eksisterende stalde være på ca. 15°.

Der er altså tale om afdæmpede, naturlige farver. Samlet set vil staldene, siloer og gyllebeholder danne en bygningsmæssig helhed.

Teltdugene på den nye og eksisterende gyllebeholder skal være mørkegrå.

Der skal etableres afskærmende beplantning på østsiden af anlægget, bestående af hjemmehørende, træer og buske. På www.plantevalg.dk kan man få hjælp til at finde træer og buske velegnede til læhegn og lign. Der stilles vilkår om beplantning og farvevalg af driftsbygninger, siloer og gyllebeholder ud fra ovenstående vurdering.

3.2.3 Produktionens størrelse

Dyreholdets sammensætning og fordeling af dyr i de enkelte staldafsnit fremgår af tabel 2. Staldenes placering er vist på figur 2. Godkendelsen er givet på grundlag af oplysningerne i tabel 2.

Bygning /staldafsnit nr.	Dyretype (vægt angivet for ansøgt drift)	Nudrift			Ansøgt		
		Antal dyr	DE	Sti pladser	Antal dyr	DE	Sti pladser
1	Søer, løbe- og drægtighedsstald	170	27,62	120			
1	Slagtesvin (polte), fra 60 til 102 kg				900	16,26	110
2	Slagtesvin (polte), fra 60 til 102	400	25	3,63	200	3,61	25
3	Søer, farestald	143	43	10,03			
3	Smågrise fra 7 til 35 kg				1.100	7,72	180
4	Søer, løbe- og drægtighedsstald	29	20	4,71			
5	Søer, løbe- og drægtighedsstald	293	205	47,60			
5	Slagtesvin (polte), fra 35 til 60 kg				1.100	9,92	150
6	Søer, farestald	150	42	10,55	150	10,55	42
7 (ny)	Søer, farestald				750	52,73	210

8 (ny)	Søer, løbe- og drægtighedsstald				630	102,63	523
8 (ny)	Søer, løbe- og drægtighedsstald				270	43,98	225
I alt					104,13		247,40

Tabel 2: Besætningssammensætning og fordeling af dyr i de enkelte stalde i nudrift og ansøgt drift. Bygnings nr. referer til situationsplanen i figur 2.

Der er uden ændringerne i dyreholdet på ejendommen tilladelse til 430 årssøer med salg af 7 kilos grise, samt 400 polte (60-100 kg), svarende til 104,1DE. Når det ansøgte projekt er gennemført, vil besætningen være på 900 årssøer, 1100 smågrise (7,2–35 kg) og 1100 slagtesvin/polte (35-102 kg), dyr svarende til i alt 247,4 DE.

Kommunens vurdering

Miljøgodkendelsen er givet på grundlaget af de oplysninger om dyrehold og staldtyper som fremgår af tabel 2. Miljøpåvirkningen afhænger af dyresammensætning og fordeling på staldtype. Derfor fastsættes vilkår om antal dyr, vægtgrænser og den maksimale tilladte produktion

3.2.4 Husdyrbrugets bygningsanlæg

I forbindelse med udvidelsen af dyreholdet vil der blive etableret nye bygninger. Det bebyggede areal forøges med ca. 4.150 m². En oversigt over ejendommens projekterede og eksisterende bygninger fremgår af nedenstående tabel samt figur 2.

Bygning nr.	Anvendelse	Byggeår/ Tiltag i forbindelse med udvidelsen	Størrelse i m ²	Gulvprofil	Ventilation
1	Drægtighedsstald	2009	2.850	Delvis spaltegulv	Undertryksventilation
2	Farestald	2009	1.300	Delvis spaltegulv	Undertryksventilation
3	Farestald	1900-1979	330	Delvis spaltegulv	Undertryksventilation
4	Polte, smågrise, løbeafsnit	1900-1979	1.300	Delvis spaltegulv	Undertryksventilation
5	Polteafsnit	1900-1979	480	Delvis spaltegulv, 25-49 % fast gulv	Undertryksventilation

8	Silo	Ny	700 tons/stk.		
---	------	----	---------------	--	--

Tabel 3: Oversigt over bygninger. Bygnings nr. referer til situationsplanen i figur 2.

I afsnit 3.6 har kommunen foretaget en vurdering af staldindretningen samt opbevaringsanlæg i forhold til BAT.

Der er afløb fra alle stalde til gyllebeholderen.

Ventilationssystem.

Ventilationen i både de eksisterende og nye stalde er undertryks-ventilation med et luftskifte på 10-12.000 m³/h. Afkast sker gennem skorsten.

Lager til husdyrgødning

Anlægs nr.	Anvendelse	Byggeår	m ² /m ³	Beholder-kontrol	Overdækning
6	Gyllebeholder	1986	1.985	01-10-2009	Ja
7	Gyllebeholder	Ny (2009)	3.500		Ja
	Gyllekanal		30		
I alt			5.515		

Tabel 4: Oversigt over anlæg til lager af husdyrgødning. Anlægsnr. refererer til situationsplanen i figur 2

I forbindelse med projektet opføres en ny gyllebeholder på 3.500 m³ med en diameter på 31,78 meter. Beholderen er delvist nedgravet, således den vil være ca. 2 meter over terræn. Overdækning på gyllebeholderen består af teltverdækning.

Foderopbevaring og anlæg.

Foder opbevares i de to siloer. På situationsplan på figur 2 er siloerne markeret med nr. 8. I forbindelse med foderanlæggets drift kan der forekomme støv.

Rengøring

Al rengøringsvand ledes til gyllebeholder og udbringes med husdyrgødningen.

Kommunes samlede vurdering af husdyrbrugets bygningsanlæg

Kommunens vurderer, at anlæg og opbevaringsanlæg lever op til de gældende regler og er indrettet og drives hensigtsmæssigt i forhold til miljø og omgivelser med de stillede vilkår.

Management og indretning af anlægget er yderligere vurderet i afsnit nr. 3.6 om bedste tilgængelig teknologi (BAT).

3.2.5 Gødningsproduktion og -håndtering

Fra den ansøgte produktion er den årlige gødningsproduktion opgjort i tabel 5. Husdyrbrugets anlæg til lager af husdyrgødning og de enkelte anlægs kapacitet fremgår af tabel 4.

Gødningstype	Gødningsmængde		DE
	Tons pr. år	m3 pr. år	
Gylle ¹	6.232,4	6.232,4	247,2
Dybstrøelse	-	-	
Fast gødning	-	-	
Modtaget gylle fra anden bedrift	-	-	
Afsat gylle	-	-	
I alt til rådighed	6.232,4	6.232,4	247,2

Tabel 5: Den årlige husdyrgødningsproduktion i ansøgt drift samt modtaget og afsat husdyrgødning

Husdyrbrugets samlede opbevaringskapacitet er efter udvidelsen 5.515 m³.

Gødningsproduktionen fra den ansøgte besætning er beregnet til 6.232,4 m³ årligt se ovenstående tabel. Hertil kommer 140 m³ regnvand fra vaskepladsen. I alt tilledes der gyllebeholderen, ca. 6.372,4 m³ årligt. Ejendommens samlede opbevaringskapacitet af gylle m.v. er på den baggrund beregnet til 10,3 måneder.

Kommunes vurdering

Ifølge § 6 i Gødningsbekendtgørelsen vil en opbevaringskapacitet svarende til mindst 9 måneders produktion normalt være tilstrækkelig til, at udbringningen og gødningsanvendelsen kan ske i overensstemmelse med de generelle miljøregler. På den baggrund vurderes ejendommens opbevaringskapacitet på 10,3 måneder at være tilstrækkelig.

For at minimere risikoen for spild og uheld stiller kommunen vilkår om, at håndtering af gylle skal foregå under opsyn. Kommunen vurderer, at opbevaring af husdyrbrugets husdyrgødning vil ske på en måde, som er i overensstemmelse med de generelle miljøregler og vil medvirke til at begrænse den mulige påvirkning af det omgivne miljø fra opbevaringsanlæggene.

¹ Bemærk for gylle, staldgødning og ajle er 1 ton = 1 m³. For dybstrøelse er 1 ton = ca. 1,7 m³ jævnfør landbrugets byggeblad nr. 95.03-03.

3.2.6 Ammoniakfordampning

På ansøgningstidspunktet var det generelle krav til reduktion af ammoniakfordampningen på 15 %

I stald ST-85465 som svarer til den nye fare- og drægtighedsstalde etableres der et gyllekølingsanlægget med en driftstid på 8.760 timer pr. år hvilket reducerer ammoniakfordampningen med 586 kg N/år

Gyllekølingssystemet etableres ved at nedstøbe slanger i bunden af gyllekanalen i stalden. Køleslangerne forbindes med en varmepumpe, hvorefter varmen afsættes. Teknikken og kravene til køling er beskrevet i teknologibladet ”køling af gylle i stalde til søer og smågrise, 26-01-2011”.

Sammenhængen mellem ammoniakreduktion og køleeffekt er beskrevet i følgende formel fra teknologibladet: $NH_3\text{-red. i \%} = -0,004x^2 + x$, hvor x er køleeffekten i W/m².

Ved en given køleeffekt kan den samlede årlige køleydelse målt i kWh beregnes ud fra følgende formel: årlig køleydelse i kWh = køleeffekt * gyllekanalernes areal i m² * 8.760 timer / 1.000.

Beregning af køleydelse

Der er ikke skraber i bund af gyllekanalerne, og gyllekummebund udgør 1.855 m² i løbe/drægtighedsstald.

På baggrund af ovenstående er det ligning 2, i vedhæftede teknologiblad om gyllekøling, som skal anvendes til beregning af den gennemsnitlige specifikke køleeffekt.

$$\text{Reduktion (\%)} = - 0,004X^2 + X$$

Heraf kan det udledes, at den gennemsnitlige specifikke køleeffekt skal være 34,86 W/m², da $(- 0,004 * 34,87 * 34,87) + 34,87 = 30,00$ % reduktion.

Den årlige køleydelse i fare og drægtighedsstald kan beregnes til: $1.855 \text{ m}^2 * 34,86 \text{ W/m}^2 * 8.760 \text{ h} = 64.700 \text{ W} = 64,7 \text{ kWh}$.

Det medfører, at varmepumpen skal levere en årlig køleydelse på $64,7 \text{ kWh} * 8760 \text{ timer/år} = 566.500 \text{ kWh}$.

Den installerede pumpe har en køleeffekt på 80-90 KW afhængig af gyllens temperatur. Idet varmepumpen har en overkapacitet, kører den ikke konstant for at opnå den påkrævede køleydelse. Varmepumpen faktiske driftstid bliver således følgende: $64,7 \text{ KW}/80\text{KW} * 8.760 \text{ timer/år} = 7.085 \text{ timer/år}$.

For at overholde kravet til anvendelse af bedste tilgængelige teknologi (BAT) på ejendommen, har ansøger valgt at gyllekølingen skal indregnes med en ammoniakreducerende effekt på 30 %. Der sættes derfor vilkår om denne effekt. Der sættes endvidere vilkår om, at der skal etableres en automatisk datalogger på varmepumpen, som registrerer den månedlige og årlige køleydelse. Det er herefter op til ansøger i forbindelse med projekteringen af anlægget at beregne den nødvendige kapacitet af varmepumpen, samt at sikre, at dataloggeren beregner den korrekte sammenhæng mellem det målte forbrug på varmepumpen og køleydelsen i kWh.

Kommunen vurderer, at den anførte reduktion af ammoniakfordampningen er realistisk. I forhold til vurdering af gyllekølingen i forhold til BAT, henvises der til afsnit 3.6.

Ammoniaktab fra husdyrbruget

Det generelle krav om 15 % reduktion af merafsætningen af ammoniak fra anlæg, er opfyldt ved at

- etablere gyllekølingsanlæg
- der etableres overdækning på gyllebeholderen.

Den totale emission af ammoniak fra projektet vil årligt være 2.851,8 kg N/år. Meremissionen i forhold til nudriften udgør 1.285 kg N/år ud af den totale emission.

I den tidligere meddelte tilladelse er der ikke stillet skærpede krav til ammoniakemissionen fra anlæg og opbevaringslager.

Naturvurdering

Plantesamfund i terrestriske naturområder kan være følsomme overfor luftbærent ammoniak. Ammoniak kan medføre eutrofiering, som kan forringe områdernes naturmæssige værdi. I forbindelse med en husdyrudvidelse vil der normalt ske en øget fordampning af ammoniak fra stald og lager. En stor del af den fordampede ammoniak falder i kort afstand fra kilden og kan derfor forringe kvaliteten af nærliggende naturområder. Dermed kan der være risiko for negativ påvirkning af væsentlige naturværdier.

Husdyrgodkendelsesloven stiller krav om en generel reduktion af tabet af ammoniak fra husdyrbrugets anlæg, hvis nybyggede og renoverede staldanlæg eller nye produktioner indgår i godkendelsen. Niveaue for reduktionskravet fastlægges i forhold til ansøgningstidspunktet. Reduktionskravet i 2007 var 15 % i forhold til bedste staldsystem med normtal 2005/06 som udgangspunkt.

Naturvurderingen i genbehandlingen skal som udgangspunkt behandles efter bekendtgørelse nr. 294 af 31. marts 2009 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug, idet ansøgningen er modtaget 18/4 2007. Det er dog Natur- og miljøklagenævnets praksis (NMK-132-00109 og 131-00118) at ansøgninger om godkendelse af husdyrbrug skal overholde det nye beskyttelsesniveau for Natura 2000-naturtyper (kategori 1-natur), der blev indført i bek. nr. 291/2011.

Der kan endvidere foreligge arealfredninger i eller nær ved den ansøgte anlæg, hvor det skal vurderes om fredningsbestemmelserne bliver overholdt, hvis der sker en væsentlig negativ påvirkning med ammoniak af området.

Ifølge DMU's seneste opgørelse fra 2009² er baggrundsbelastningen med ammoniak i Holbæk Kommune 12,4 kg N/ha/år.

² DMU. Deposition af N komponenter 2009 – kommuner. http://www2.dmu.dk/1_viden/2_Miljoe-tilstand/3_luft/4_spredningsmodeller/5_Depositionsberegninger/depositionables.asp?period=2009&water=kommuner&Select=Vis+tabel

I det følgende har kommunen foretaget en vurdering af, om naturområderne i nærheden af staldanlægget og opbevaringslager i det aktuelle projekt kan blive påvirket væsentligt som følge af øget kvælstoffordampning.

Natura 2000-område (kategori 1-natur):

Anlægget er ikke beliggende i eller nær ved internationale naturbeskyttelsesområder. Det nærmeste internationale naturbeskyttelsesområde er EF-habitatnr. 137, Skarresø, der ligger ca. 8 km sydvest for anlægget. Habitatområdet udgør en del af Natura 2000-område nr. 137, Store Åmose, Skarresø og Bregning Å.

Det er ikke muligt, at foretage en beregning af den totale ammoniakafsætning på denne afstand. Beregning på total ammoniakafsætning i en afstand på ca. 5 km fra anlægget er på 0,0 kg N/ha/år, hvorfor det må antages at ammoniakafsætningen længere væk end 5 km også er 0,0 kg N/ha/år.

Kommunens vurdering:

Kravet til at totaldepositionen ligger dermed under Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens beskyttelsesniveau på henholdsvis 0,2, 0,4 og 0,7 kg N/ha/år, afhængig af antallet af andre husdyrbrug i nærheden. Kravet til totaldepositionen fra anlægget er dermed overholdt. Kommunen vurderer derfor, at udvidelsen ikke indebærer nogen risiko for en væsentlig negativ påvirkning af habitatområdet eller dets udpegningsgrundlag.

§ 7-område (kategori 2-natur):

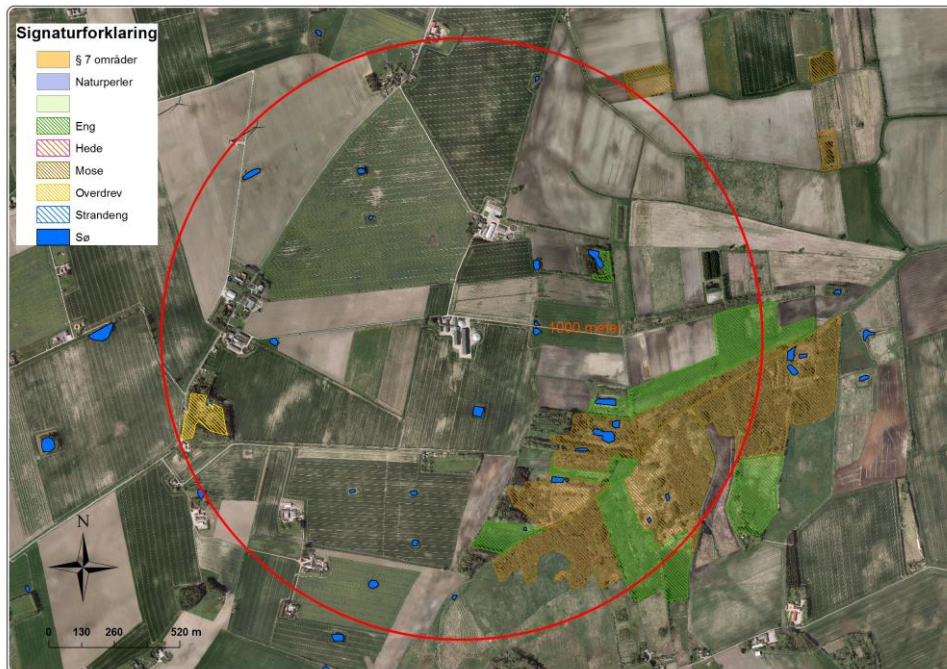
Hvis der inden for 1000 m fra anlægget ligger naturområder omfattet af § 7 i husdyrgodkendelsesloven, stilles der i loven et krav til den maksimale mer-afsætning af ammoniak til disse naturområder. Disse krav er beskrevet i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen bilag 3. Kommunen skal endvidere sikre sig, at der ikke sker en påvirkning af omgivelserne, jf. § 19 i loven og kommunen skal tage hensyn til beskyttelse af naturområder, jf. § 23 i loven. Hvis kommunen vurderer, at et naturområde vil blive påvirket væsentligt, kan kommunen stille skærpede vilkår efter lovens § 29. Kriterierne for fastsættelse af skærpede fremgår af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen bilag 4.

Staldanlæg og opbevaringslagre ligger mere end 1.000 meter væk fra det nærmeste naturområde, der er omfattet af husdyrgodkendelseslovens § 7. Nærmeste § 7-område er beliggende 4,5 km sydøst fra anlægget.

Kommunen har foretaget en beregning af den totale ammoniakafsætning til 0,0 kg N/ha/år til overdrevet (lok 300007060) omfattet af kategori 2.

Kommunens vurdering:

Kommunen vurderer, at afsætning af ammoniak fra produktionen på Bjergby engvej 2 til § 7-området ikke indebærer nogen risiko for en negativ påvirkning på grund af den store afstand til området.

Figur 3, oversigt over beskyttet natur, § 7 område, naturperler indenfor 1000 meter af anlægget.

§ 3 område:

Efter naturbeskyttelseslovens § 3 er der forbud at foretage ændringer i tilstanden af en række beskyttede naturtyper med en vis størrelse. Kommunen skal vurderer om det ansøgte kan føre til tilstandsændringer i naturområderne. Medfører udvidelsen en merdeposition på 1 kg N/ha/år eller derunder, vil det ansøgte som altovervejende hovedregel ikke medfører en tilstandsændring af naturtypen.

Indenfor 300 meter fra anlægget ligger der flere naturlokaliteter, der er beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3. Der er foretaget beregninger af mer-afsætningen til tre lokaliteter.

- Sø med lok. nr. 20002086 ligger ca. 205 meter syd for anlægget. Mer-afsætningen er 0,3 kg N/ha/år.
- Sø med lok. nr. 300005250 ligger ca. 208 meter vest for anlægget. Mer-afsætningen er 0,5 kg N/ha/år. Vestsjællands Amt har i 1998 besigtiget vandhullet/søen, hvor der blev registeret Lav Ranunkel, Tigger-Ranunkel, Manna-Sødgræs og Stor Andemad.
- Sø med lok. nr. 300005251 ligger ca. 220 meter vest for anlægget. Mer-afsætningen er 0,5 kg N/ha/år. Vestsjællands Amt har i 1998 besigtiget vandhullet/søen, hvor der blev registeret Hjortetrøst, Kattehale, Gåde-Potentiel, Lav Ranunkel Tigger-Ranunkel, Vejbred-Skeblad, Sværtevæld, Manna-sødgræs, Svømmende vandaks og Liden Andemad.

Mellem 300 og 1000 meter fra anlægget ligger der flere naturlokaliteter, der er beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3. Der er foretaget beregninger af mer-afsætningen til 11 lokaliteter.

- Sø med lok. nr. 300005252 ligger ca. 340 meter nordøst for anlægget. Mer-afsætningen er 0,7 kg N/ha/år.
- Sø med lok nr. 300005264 og eng med lok nr. 300005253 ligger ca. 525 meter nordøst for anlægget. Mer-afsætningen er 0,3 kg N/ha/år.
- Sø med lok nr. 300005153 ligger ca. 660 meter nordvest for anlægget. Mer-afsætningen er 0,1 kg N/ha/år.
- Sø med lok nr. 300005156 ligger ca. 660 meter vest for anlægget. Mer-afsætningen er 0,1 kg N/ha/år.
- Sø med lok nr. 300005159 ligger ca. 690 meter sydvest for anlægget. Mer-afsætningen er 0,1 kg N/ha/år.
- Sø med lok nr. 300005163 ligger ca. 960 meter syd for anlægget. Mer-afsætningen er under 0,1 kg N/ha/år.
- Sø med lok nr. 300005174 ligger ca. 960 meter syd for anlægget. Mer-afsætningen er under 0,1 kg N/ha/år.
- Sø med lok nr. 300005162 ligger ca. 760 meter syd for anlægget. Mer-afsætningen er under 0,1 kg
- Sø med lok nr. 300005160 ligger ca. 580 meter syd for anlægget. Mer-afsætningen er 0,1 kg N/ha/år.
- Bjergby Enge bestående af flere mose med lok. 300005263, 300005265, 300005262, 300005255 og 300005258 samt enge med lok nr. 300005275, 300005260, 300005280, 300005270 og 300005261 ligger 480 meter sydvest - vest for anlægget. Området er i kommunen planen for Holbæk Kommune 2013-2025 udpeget som værdifuldt naturområde. Vestsjællands Amt har i 1998 besigtiget områderne. Ud fra de registrerede artsfund vurderer kommunen, at der ikke er tale om højmoser eller habitatnaturtyper. Mer-afsætningen er 0,3 kg N/ha/år.
- Overdrev på 1,8 ha med lok. 300005157 ligger ca. 1000 meter sydvest for anlægget. Dele overdrevet er ved at vokse ind i skov. Mer-afsætningen er 0,1 kg N/ha/år.

Kommunens vurdering

Kommunen har foretaget en beregning af merdepositionen til søer beliggende nærmest anlægget. Beregninger viser at der til søerne indenfor 300 meter af anlægget vil være en merdeposition på 0,3 – 0,5 kg N/ha/år. Beregningen af ammoniakdeposition på søer er behæftet med usikkerhed, da ruheden af søers overflade er lav. På baggrund af Vestsjællands Amts registreringer vurderer kommunen at søerne inden for 300 meter fra anlægget er næringsrige

søer. Søer er ikke klarvandende næringsfattige søer. Søerne vurderes ikke at være følsomme for atmosfærisk belastning med kvælstof. På baggrund af ovenstående, vurderer kommunen at projektet ikke vil medføre tilstandsændringer i søerne.

Kommunen har beregnet merdepositionen på 0,3 kg N/ha/år fra anlægget til Bjergby Enge. Ud fra de registrerede arter i området vurderer kommunen at projektet ikke vil medføre tilstandsændringer i området.

Som beskrevet ovenfor ligger der indenfor 1000 meter til anlægget en række § 3 beskyttede søer, overdrev, enge. Kommunen har beregnet en merdeposition mellem 0,7 og 0,1 kg N/ha/år til naturtyperne. Da merdepositionen er under 1 kg N/ha/år vurderes det, at projektet ikke medfører en tilstandsændring af naturområderne.

Ammoniakfølsom skov:

I det ansøgning er modtaget den 18/4 2007, skal der ikke foretage naturvurdering af ammoniakfølsomskov. Naturvurderingen i genbehandlingen skal som udgangspunkt behandles efter bekendtgørelse nr. 294 af 31. marts 2009 om tilladelse og godkendelse m.v.

Kommunens vurdering

Kommunen vurderer, at da merdepositionen er under 1,0 kg N/ha/år ved mose- og engarealet sydøst for ejendommen, er det ikke nødvendigt at undersøge om området har en særlig regionale eller lokal beskyttelsesinteresse.

Bilag IV arter:

På habitatdirektivets bilag-IV er der listet en række dyre- og plantearter, der kræver skærpet beskyttelse. Der skal sikres en gunstig bevaringsstatus for disse arter. Kommunen har foretaget en vurdering af hvorvidt dyrearternes yngle- og resteområder kan beskadiges i arternes naturlige udbredelsesområde som følge af det ansøgte.

Arter, der potentielt kan findes i Holbæk Kommune ved eller i nærheden af udbringningsarealer, fremgår af nedenstående tabel 6. En stor del af de bilag IV-arter, hvis yngle- og resteområder vil kunne blive påvirket af ammoniak, findes i kommunen findes primært ved de våde naturtyper. Det afgørende for, om udvidelsen af produktionen vil føre til tilstandsændringer i nærliggende naturtyper, er hvorvidt det ansøgte vil indebære en merdeposition på 1 kg N/ha/år eller mindre.

Bilag IV art	Foretrukken ynglehabitat
Markfirben	Typisk solvendt skråning med veldrænede, løse jordtyper og sparsom bevoksning. Findes spredt i landskabet på åbne, varme, solrige lokaliteter ex. sandede bakkeområder, grusgrave, heder, stendiger og sydvendte skråninger.
Spidssnudet frø	Vandhuller som indgår i sammenhængende naturområder især enge og moser.
Springfrø	Vandhuller.
Klokkefrø	Lysåbne, ofte lavvandede vandhuller med rent vand og rug undervands- eller

Bilag IV art	Foretrukken ynglehabitat
	flydebladsvegetation.
Strandtudse	Lavvandede, lysåbne, udtørrede vandhuller og markoversvømmelser.
Grønbroget tudse	Lysåbne vandhuller og markoversvømmelser med ringe eller ingen vegetation.
Løvfrø	Lysåbne, ofte lavvandede vandhuller med rent vand og rig undervands- og flydebladsvegetation.
Løgfrø	Lysåbne, vegetationsrige vandhuller med rent vand.
Stor vandsalamander	Lysåbne, ofte vegetationsrige, rene vandhuller.
Mygblomst	Fugtige enge og i moser med kalk i jorden. Den kan også findes i fugtige lavninger i klitter og i frodige rørsumpe. Især findes den på steder nær kysten. I Holbæk Kommune er den kun registreret på Orø.

Tabel 6: Bilag IV- arter i kommunen.

Vurdering:

Kommunen har ikke kendskab til, at der i nærheden af anlægget findes ynglende eller rastende bilag IV arter. Enkelte arter omfattet af bilag IV kan have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted på arealerne i området.

Kommunen har beregnet kvælstof merdepositionen til de nærmeste søer til ikke at overstige 0,5 kg N/ha/år. Som nævnt tidligere vurderes søerne ikke at være sårbare overfor en begrænset forøgelse af næringsstofniveauet. Kommunen vurderer på den baggrund at prokjetet ikke vil medføre tilstandsændringer i nærliggende naturtyper. Bevaringsstatus for evt. bilag IV arter i søerne må derfor betragtes som værende uændret i forbindelse med det ansøgte projekt, og det er vurderet at ingen af arterne, der er optaget på habitatdirektivets bilag IV, vil blive påvirket negativt.

3.2.7 Lugt

Lugtemissionen fra husdyrbrug stammer primært fra produktionsanlæggene. I Husdyrgodkendelsesloven findes i §§ 6 og 8 en række afstandskrav i relation til placering af stalde, møddinger m.v. Mange forhold kan influere på lugtemission fra produktionsanlæg, herunder f.eks. staldindretning, ventilationsanlæggets udformning, belægningsgraden, strøelse, gødningshåndtering, fodring, drikkevandssystemet samt hygiejnen i stalden.

Ved vurdering af om der forekommer lugtgener fra husdyrbrug, er det praksis at betragte landzonen som landbrugets erhvervsområde, og beboere af boliger i landzone må derfor som udgangspunkt acceptere visse ulemper, der kan være forbundet med at være nabo til et landbrug.

De væsentligste lugtgener i forbindelse med svineproduktion forekommer i varme vindstille perioder hvor ventilationsluft fra stalden giver anledning til lugt og forbindelse med pumpning, omrøring og udkørsel af gylle.

Der er i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen opsat 3 genekriterier i forhold til lugtemission fra husdyrproduktionens anlæg. I ansøgningssystemet er beregnet en teoretisk geneafstanden for de 3 genekriterier (beboelsestyper): byzone/sommerhusområde, samlet bebyggelse i landzone og enkelt beboelse i landzone. Naboejendomme med landbrugspligt er ikke omfattet af genekriterierne for lugt.

Geneafstanden er den minimumsafstand der skal være fra et anlæg til beboelse uden genekriteriet overskrides. Indeholdt i udregningen er blandt andet anlæggets beliggenhed, husdyrtype, data for fremherskende vindretning og hastighed mv.

Udgangspunktet for beregningerne er, den maksimale staldbelægning på 900 søer, 1100 smågrise (7-35 kg). 2200 slagtesvin (35-102) og antal dyr på stald dyretype med en samlet vægt på 241,8 tons. Det vil sige at den maksimale staldbelægning må være overstiger 241,83 ton, beregnet kg i kontinuerligt drift.

På tabel 7 ses IT-ansøgningssystemets (27224) beregnede geneafstande samt den faktiske afstand for produktionen på Bjergby Engvej 2 til de 3 geneområder.

Tabel 7. Beregnede og målte geneafstande til beboelsesområder

Beboelsesområder	Beregnete geneafstand (m) (ukorrigeret)	Faktisk afstand (m)
Geneområde I: Byzone og sommerhusområde	409	1.963
Geneområde II: Samlet bebyggelse i landzone	230	2.240
Geneområde III: Enkeltbeboelse i landzone	129	470

Konsekvensområdet er i henhold til FMK-modellen beregnet til 546 meter. Konsekvensområdet er et område, der er større end geneafstanden. Indenfor konsekvensområdet har det erfaringsmæssigt vist sig, at lugt periodevis kan observeres. Uden for konsekvensområdet kan lugt kun undtagelsesvis være registrerbar, men aldrig til gene.

Kommunens vurdering af lugt

Kommune har vurderet at der ikke et behov for at stille skærpede vilkår til Bjergby engvej 2 i forhold til at reducere lugtemissionen. Det fremgår af tabel 7 at, den faktiske afstanden til både byzone, samlet bebyggelse og enkeltbeboelse er væsentlig længere end den beregnede geneafstand. Altså er de i bekendtgørelsen opsatte grænseværdier ikke overskredet for

beboelsesområder. På den baggrund vurderer kommunen at anlægget ved normal drift, ikke vil være til væsentlig gene for de omkringboende.

Konsekvensområdet er i henhold til FMK-modellen beregnet til 546 meter. Inden for denne afstand vil der i perioder kunne registreres lugt fra produktionen, men kommunen vurderer, at lugten ikke vil være til større gene, end det man almindeligvis må acceptere i landzonen, der er arbejdsplads for landbruget.

For alle husdyrbrug gælder, at lugtemissionen kan begrænses ved at opretholde en god staldhygiejne, og at produktionsforhold og arbejdsgange skal tilrettelægges således, at dannelsen af lugtende stoffer minimeres. På baggrund heraf stiller Holbæk Kommune vilkår vedrørende rengøring af staldanlæg og ejendommen generelt med henblik på at sikre, at lugtgener begrænses mest muligt.

Hvis der efter kommunes vurdering opstår lugtgener, som vurderes at være væsentligt større end det, der kan forventes ifølge grundlaget for miljøvurderingen, stilles der vilkår om, at kommunen kan meddele påbud om, at virksomheden for egen regning skal udarbejder og gennemfører et projekt med foranstaltninger, som minimerer generne

Det er kommunens vurdering, at de opsatte vilkår for gyllehåndtering, naboorientering, transport og udbringning vil medføre at lugtgenerne fra gyllehåndtering i bedst mulige omfang begrænses.

3.2.8 Støv

Der kan forekomme støv ved foderlevering, opbevaring og håndtering af halm- og strøelse, ventilationsanlæg i staldene, tærskning, presning mv. Til- og frakørsel af tungtrafik af grusvejen forbi naboerne i Bjergby, kan give anledning opvigling støv fra vejen.

Kommunens vurdering

Det er kommunens vurdering, at de støvende aktiviteter fra produktionsanlægget ikke vil give nogen gener for omkringboende til bedriften, da afstanden til nabobeboelse er stor.

Idet antallet af transporter bibeholdes på det nuværende niveau, vurderer kommunen, at støv i forbindelse med transporter ikke vil give væsentlige gener for omkringboende.

Der stilles vilkår om, at hvis der opstår væsentlige støvgener for de omkringboende, som vurderes at væsentlig større end det, der kan forventes ifølge grundlaget for miljøvurderingen, kan kommunen meddele påbud om, at der skal udarbejdes og gennemføres et projekt med foranstaltninger, som minimerer generne.

3.2.9 Støjkilder

De væsentlige stationære støjkilder fra husdyrbruget kommer fra tekniske installationer, fra ventilationsanlæg, gyllepumpe, kompressorer, kornblæser og dyrene. Hovedparten af disse støjkilder er placeret inde i bygningerne. Der kan derudover forekomme periodisk støj i forbindelse med gyllekørsel, transporter og markarbejde.

Ejendommen ligger ca. 700 meter fra Bjergby.

Ventilationsanlæg og fodringsanlæg er i konstant drift. Da foderanlægget er placeret indendørs, forventes det ikke at give støjgener udendørs. Ventilationen kan høres udendørs og den kører konstant. Ved renholdelse og vedligeholdelse af ventilationsanlægget vil driften være optimal, og unødigt støj undgås. Alle motorer på ventilationen er placeret indendørs, hvilket begrænser støjen herfra.

Støj fra bedriftens interne og transporter samt støj fra de forskellige transporter til og fra anlægget, må forventes at bibeholdes på det nuværende niveau.

Kommunes vurdering

Holbæk Kommune vurderer, at støjen fra anlægget med tilknyttede aktiviteter generelt ikke vil give anledning til væsentlige støjgener for de omkringliggende nabobeboelser, idet afstanden til nabobeboelse er stor. Kommunen vurderer at støjen fra vedværende støjkilder ikke vil overstige de af miljøstyrelsen angivne maksimums grænser på 55 dB dag/ 45 dB aften / 40 dB nat ved nabobeboelse.

Transport og markarbejdet kan forårsage, at de anbefalede grænseværdier for støj overskrides ganske kortvarigt, f.eks. når en traktor passerer en naboejendom. Da dette vil være ganske kortvarigt, vurderer kommunen, at det ikke vil give nogen væsentlig gene.

Der er endvidere opsat vilkår om servicering og vedligehold af gårdens tekniske anlæg, der sikre at det tekniske anlæg ikke støjer unødigt. Kommunen stiller vilkår om, at driften af husdyrbruget ikke må give anledning til væsentlige støjgener udenfor ejendommens areal. Hvis der efter kommunens vurdering opstår støjgener, der vurderes at være væsentligt større, end der kan forventes ifølge grundlaget for miljøvurderingen, kan kommunen meddele påbud om, at der skal indgives og gennemføres projekt for afhjælpende foranstaltninger. Ved vurdering af støjgenerens væsentlighed tages udgangspunkt i Miljøstyrelsens vejledende støjgrænser.

3.2.10 Transport

Transporten til og fra Bjergby Engvej 2 sker af Bjergby Engvej. Antallet af tunge transporter før og efter projektet fremgår af tabel 8. Husdyrgødningen fra ejendommen udbringes ved slangeudlæg. Gyllen pumpes fra ejendommen i gylleledning til både ejede og forpagtede arealer. Husdyrgødningen bliver ikke transporteret ad offentlig vej i gyllevogn, der anvendes til udbringning i marken. Al gylletransport ad offentlig vej sker i lukkede lastbiler, også i forhold til gylleaftalerne. Her sker udbringning også ved slangeudlæg. Der anvendes den hurtigste rute til udbringningsarealerne/gylleaftalerne ad offentlig vej.

Tabel 8. Opgørelse af eksterne transporter til og fra anlægget på Bjergby Engvej 2

Transporttype	Antal transporter pr. år, før udvidelsen	Antal transporter pr. år, efter udvidelsen
Udbringning af husdyrgødning	- (pumpes direkte)	- (pumpes direkte)
Levering af foder /råvare til foder	24	12

Levende dyr til ejendommen	9 (Hver 6. uge)	9 (Hver 6. uge)
Afhentning af dyr	12 (hver 4. uge)	12 (hver 4. uge)
Døde dyr	52	52
Levering af brændstof/olie	6	12
Diverse	20	20
Antal transporter i alt pr. år	123	117
Antal transporter i alt pr. dag	0,3	0,3

*1-3 gange om året bringes der gylle ud.

Det fremgår af tabellen, at der efter udvidelsen på årsbasis er 117 mindre end ved den nuværende produktion. Det svarer i gennemsnit til 0,3 daglige transporter.

Kommunes vurdering af transport

Kommunen vurderer, at omfanget af transporter ikke vil antage et omfang, der vil være til væsentlig gene for beboerne i området. De aftalte ruter for transport af gylle, er efter kommunens vurdering de bedst egnede og de, som medfører færrest mulige gener for færrest mulige beboere.

Støj og rystelser i forbindelse med transport, vil dog altid være afhængig af i hvilket omfang landmanden forstår at vise hensyn, dvs. måden der køres på og tidspunktet.

Der stilles vilkår om at transport med husdyrgødning på offentlig vej, altid skal foregå i lastbil eller renholdt gyllevogn, således at spild forhindres.

3.2.11 Lys

Da der er tale om en svinestald, vil der alene være lys i staldene inden for arbejdstid i tidsrummet 7.00 til 18.00 alle ugens dage. Om natten vil lyset være slukket.

Der er ikke udendørs belysning på ejendommen.

Kommunens vurdering

Det er kommunens vurdering at evt. natbelysning vil kunne skimmes fra Bjergby, men ikke vil være til væsentlig gene for naboerne på beliggenhed. En del af lyset fra stalden vil med tiden skjermes af den beplantning der stilles vilkår om.

Arbejdsbelysningen bør endvidere kun anvendes når der er behov for det så der ikke bruges unødig energi.

Det er kommunens vurdering, at lyset fra staldanlægget ikke vil give anledning til gener for naboer eller for de landskabelige værdier.

3.2.12 Fluer og skadedyr

Den mest almindelige gene fra skadedyr er fluegener, som ofte resulterer i naboklager, men rotter og mus kan også udgøre en væsentlig gene.

Fluer

Forebyggelse af flueplage kræver først af alt en god gødningshåndtering og en generel god staldhygiejne med fjernelse af gødnings- og foderrester. Dette bør være det primære for at undgå masseforekomst af fluer i stalde, mens forskellige former for aktiv bekæmpelse kan bruges som et supplement, hvor det kan være vanskeligt at forebygge.

Rotter

Kemiske midler til bekæmpelse af rotter må kun foretages af autoriserede personer eller deres ansatte. Pt. anvendes skadedyrsbekæmpelsesfirmaet Kiltin til bekæmpelse af rotter på ejendommen.

Opbevaring af korn, fodermidler, sædekorn og affald mv. skal ske på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af rotter.

Kommunes vurdering

Opformering af fluer kan i vidt omfang forebygges ved hyppig rengøring og renholdelse af husdyrbruget anlæg og udendørsarealer. Der stilles vilkår om at staldareal og det øvrige anlæg skal holdes rengjort og ryddeligt således der ikke er unødigt opformering af fluer jævnfør vilkår.

Kommunen stiller vilkår om, at hvis der opstår gener for omgivelserne ved opformering af fluer og skadedyr, kan kommunen meddele påbud om, at der skal udarbejdes og gennemføres et projekt med flue- og skadedyrsbekæmpelse i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Skadedyrslaboratorium.

Retningslinjer/vejledninger fra Skadedyrslaboratorium findes her [Retningslinjer for fluebekæmpelse på gårde med husdyr](#) og [vejledning om rottebekæmpelse](#). Kemiske midler til bekæmpelse af rotter må kun foretages af autoriserede personer eller deres ansatte.

Konstateres der rotter på ejendommen skal det straks meddelelse til kommunen så bekæmpelse kan iværksættes.

Kommunen vurderer på baggrund af det oplyste samt med overholdelse af ovenstående vilkår, at ejendommens tiltag til forebyggelse og bekæmpelse af fluer og skadedyr vil være tilfredsstillende.

3.2.13 Ressourceforbrug

3.2.13.1 Energiforbrug

Ejendommens energiforbrug før og efter udvidelsen er vist i tabel 9.

Ressource	Forbrug - før udvidelsen	Forbrug – efter udvidelsen	Ændring, %
Elforbrug, kWh	68.000 kWh	261.000 kWh	283,8 %
Fyringsolie, l	-	-	
Diesololie (traktorer mv.), l	8000 L	8000 L	0

Tabel 9: Husdyrbrugets Ressourceforbrug før og efter udvidelsen

Elforbruget er før udvidelsen 68.000 kWh/år. Efter udvidelsen er der anslået et forbrug på 216.000 kWh/år.

Der vil blive anvendt energieffektive anlægstyper til ventilation, foderfremstilling (kværn) mv.

Virksomheden skal til stadighed tilstræbe at mindske energiforbruget. Det kan bl.a. gøres ved jævnlige rengøring og tjekke energiforbrugene anlæg – fx ventilationsanlæg.

Diesololie opbevares i en 4000 liter tank fra 1985 og en 1200 L DLG dieseltank i værkstedet. Olie og spildolie opbevares på fast bund uden afløb i værksted.

Stuehuset opvarmes med hovedsagligt med overskudsvarmen fra gyllekølingsanlægget, der er dog placeret en fyringsolietank til opvarmning af stuehuset, hvis gyllekølingsanlægget ikke yder nok.

Kommunes vurdering

Energiforbruget skal løbende følges, og forbruget skal til stadighed søges minimeret. Holbæk Kommune vurderer, at husdyrbrugets energiforbrug ligger inden for normen i forhold til husdyrbrugets type og størrelse.

Kommunen stiller vilkår om månedsvise aflæsning af elforbrug. For at minimere ressourceforbruget stiller kommunen vilkår til drift, vedligehold og servicering af anlægget.

For at sikre at der ikke sker forurening af jord, overfladevand og grundvand, stille vilkår om opbevaring af olie.

Kommunens vurdering af energiforbruget i forhold til BAT findes i afsnit 3.6.

Kommunen vurderer, at håndtering og opbevaring af olie m.v. vil foregå på en miljømæssig forsvarlig måde, når de til enhver tid gældende generelle regler og kommunes regulativ for erhvervsaffald samt fastsatte vilkår overholdes.

3.2.13.2 Vand

Efter udvidelsen øges vandforbruget med 110 %. For den nuværende produktion er vandforbruget i normal opgjøret til 3.000 m³. Det reelle forbrug er opgjøret til 6.300 m³ vand. Husdyrbrugets vandforbrug ligger 3 % over normen.

Husdyrbrugets vandforbrug vil variere med årstiderne, således at der bruges større mængder vand i sommerhalvåret hvor dyrene har større behov for drikkevand og frekvensen af overbrusning øges. Ansøger foretager en række foranstaltninger for at nedbringe vandforbruget.

Der er stor fokus på at minimere vandspildet, der ofte er forårsaget af dyrenes leg med vandet. Der skal anvendes tryktabsmålere på alle vandførende rørledninger til registrering af utætheder. Drikkevandssystemet skal etableres på en sådan måde, at vandspild så vidt muligt begrænses.

Kommunens vurdering

For at kunne detektere eventuelt utilsigtet vandspild og eventuelle brud på rørsystemer stiller kommunen vilkår, om at vandforbruges aflæses hver måned. Samt at drikkevandssystemet vedligeholdes og at vask af maskiner, redskaber, hvorfra der kan forekomme gødningsrester skal foregå på fast plads med bortledning af spildevandet til opsamlingsbeholder.

På baggrund af det nuværende forbrug er det kommunens vurdering, at vandforbruget efter udvidelsen vil kunne holdes omkring normforbruget. Det øgede vandforbrug i staldanlægget afspejler udvidelse af husdyrproduktionen.

Kommunen vurderer, at der ikke sker unødvendig ressourceforbrug af vand i forbindelse med husdyrbrugets produktion. Der skal som det øvrige ressourceforbrug, tilstræbes at løbende implementeres besparende foranstaltninger i driften.

Kommunens vurdering af vandforbruget i forhold til BAT findes i afsnit 3.6.

3.2.13.3 Foderforbrug

Fodertype	Forbrug, kg	Opbevaring
Korn eget avl	6000 tons	Lade
Korn indkøbt	4000 tons	Lade
Tilskudsfoder (soja)	150 tons	Lade
Lucerne og roepiller	60 tons	Lade

Tabel 10: Oversigt over foder forbrug og opbevaring

Det årlige foderforbrug er anslået til at være ca. 1.210 tons. Korn produceres på egne arealer og opbevares på ejendommen i kornsilo. Der indkøbes tilskudsfoder løbende fra grovvarereselskab, som opbevares i foderlade. Herudover fodres med sojaskrå og Lucerne- eller roepiller.

I forbindelse med miljøgodkendelsen er der ansøgt om 2 gastætte siloer á 700 tons stykket.

I ansøgningen er indmeldt en foderkorrektions på fosfor som ligger under normen for løbe- og drægtige søer.

Kommunens vurdering

Kommune vurderer, at foderopbevaringen vil ske på en miljømæssig forsvarlig måde, samt at opbevaringen ikke giver anledning til opformering af skadedyr, når de til enhver tid gældende generelle regler overholdes.

Kommunens vurdering af foder i forhold til BAT findes i afsnit 3.6.

3.2.14 Såsæd, handelsgødning, kemikalier og pesticider

Kemikalier opbevares aflåst rum uden afløb i værkstedet, der er placeret i bygning i forlængelse af stuehus. Påfyldning af sprøjtemidlerne og vask af marksprøjten foregår i marken.

Forbrug af såsæd og handelsgødning er det samme før og efter udvidelsen.

Kommunes vurdering

Det er kommunens vurdering at ressourceforbrug, af hjælpestoffer, på ejendommen stemmer godt overens med den ansøgte produktion. Håndtering og opbevaring af såsæd, handelsgødning og kemikalier m.v. vil foregå på en miljømæssig forsvarlig måde, når de til enhver tid gældende regler og de fastsatte vilkår overholdes.

For at sikre, at der ikke sker forurening af jord, overfladevand og grundvand, stiller kommunen vilkår om, at takning af diesel skal ske på en fast plads. Der stilles vilkår om, at dokumentation for bortskaffelse affald skal gennem.

3.2.15 Afledning af spildevand og tagvand

Spildevandet fra vask af staldanlæg og maskiner ledes til gyllebeholder. Efter udvidelsen vil der være væsentligt mere rengøringsvand fra stalde, dette indgår i den beregnede mængde husdyrgødning og gyllebeholderens opbevaringskapacitet.

Spildevand fra toilet og bad ledes til eksisterende septiktank ved stuehus, og herfra videre til dræn. Der vil ikke være nogen merudledning af spildevand fra sanitet eller noget processpildevand for produktionen. Afledning af spildevand i landzone reguleres endvidere af andre regler, i tilfælde af at der afledes mere spildevand skal der søges om separat tilladelse for det.

Type	Forbrug før udvidelsen (m ³)	Forbrug efter udvidelsen (m ³)
Vask af staldanlæg	1.255 m ³	2.610 m ³
Vask af maskiner	m ³	100 m ³
Wc og bad	365 m ³	365 m ³
Spildevand i alt	1.620 m³	3.075 m³

Tabel 11: Opgørelse af produktionens afledning af spildevand

Ved opførelsen af det nye staldanlæg øges tagfladen med ca. 3.940 m². Derved øges den mængde tagvand der afledes fra bygningsanlægget med gennemsnitligt ca. 2.760 m³. Regnvandet ledes via tagrender til et eksisterende dræn, der leder vandet til dræn, derfra videre til ca. 7-800 m lang åben grøft, videre til rørlagt ledning, der afvander til Kobbela.

Kommunes vurdering

Kommunen vurderer, med de stillede vilkår at spildevand fra produktionen herunder vaskevand ikke vil give anledning til væsentlig forurening, samt kapaciteten i gyllebeholder er tilstrækkelig til at rumme de angivne mængder spildevand fra produktionen ved den ansøgte drift.

I forbindelse med udvidelsen af husdyrholdet vil der ikke ske ændringer eller merudledning af sanitet og husholdningsspildevand. Der stilles vilkår om, at al vask af maskiner, redskaber hvor der kan forekomme gødningsrester skal ske på fast plads.

3.2.16 Affald

Der produceres forskellige affaldstyper på ejendommen. I tabel 12 se en oversigt over husdyrbruget affald. Hovedparten af affaldet vil være papir, pap og anden emballagerest. Der er også miljøfarligt affald fra produktionen så som spilleolie og kemikalierester. Alt affald fra produktionen sorteres og leveres til modtageplads for erhvervsaffald. Husholdningsaffald afhentes af den kommunale renovationsordning.

Affaldstype	Mængder pr. år	Opbevaring på husdyrbruget	Transportør/modtager
Animalsk affald	Afhentes en gang ugentligt af DAKA	Ved Bjerby Engvej	DAKA
Papir	1 t/14 dage	Container ved den nye stald	Genbrug
Olie- og kemikalieaffald	170 l		Genbrug
Medicinrester	10 l		Genbrug
Metal	5 t		Genbrug
Lysstofrør	50 kg		Genbrug
batterier	8 kg		Genbrug
sandfang/olieudskiller	70 kg		Genbrug
emballage	250 kg		Genbrug

Tabel 12: Oversigt over husdyrbrugets affald - Container til affald afsat til genbrug er placeret ved gavl af ny stald.

Al affald hvor der er anført ”Genbrug” leveres til Flemnings container transport. Brandbart affald opbevares i en 1000 L container.

Spildolie fra traktorer og maskiner opbevares i værkstedet. Der er en årlig produktion på ca. 200 liter spildolie. Spildolien afleveres til genbrugsstation, der efterfølgende er ansvarlig for korrekt håndtering.

Døde dyr opbevares ved Bjergby Engvej med kadaver-dække. Døde dyr afhentes af DAKA en gang om ugen eller efter behov.

Kommunens vurdering

Holbæk Kommune vurderer, at opbevaring, håndtering og bortskaffelse af døde dyr og affald m.v. sker på en miljømæssig forsvarlig måde. For at undgå uhygiejniske forhold, stilles vilkår om at døde dyr skal bestilles afhentet senest 24 timer efter konstatering af dødsfald. Der stilles vilkår om at bortskaffelse af affald til rette modtager skal dokumenteres over for kommunen.

Der må ikke foretages afbrænding af affald på ejendommen, undtagelser for dette fremgår af kommunens regulativ for afbrænding af haveaffald.

Kommunen gør opmærksom på at farligt affald, som spildolie skal opbevares i beholdere, der er egnede til opbevaring og transport af det pågældende affald. Beholderne skal oplagres på et fast, ikke permeabelt underlag med opkant og uden afløb til kloak. Oplagspladsen skal være under tag, og være indrettet således, at hele spildet kan opsamles ved brud på den beholder, der indeholder den største mængde farlige affald. Endvidere er der krav om, at farligt affald højst må oplagres et år på virksomheden (jævnfør Holbæk Kommunes Regulativ for erhvervsaffald).

3.3 Bedriftens udbringningsarealer

3.3.1 Ejerforhold og beliggenhed /generelt

Ejer af Bjergby Engvej 2, har også én svineproduktion på Aggersvoldvej 30 og Ny bjergbyvej 14. Husdyrgødning fra disse tre ejendomme udbringes på arealer under CVR nr. 25575342.

I alt drives der 233,28 ha ejede og forpagtede udbringningsarealer.

Sammensætning af udbringningsarealet fremgår af bilag 13. Udbringningsarealernes beliggenhed fremgår af kortet på bilag 1.

Areal nr.	Areal, ha	Sædskifte
5-2	3,06	S2
5-1	20,00	S2
4-0	23,97	S2
3-1	1,14	S2
7-0	1,66	S2
4-3	4,11	S2
3-0	26,91	S2
4-1	6,96	S2
6-0	1,31	S2
3-1	8,99	S2
2-3	3,67	S2
2-2	1,92	S2
2-1	9,13	S2
8-0	15,72	S2
2-0	27,26	S2
1-0	45,16	S2
4-2	4,25	S2
5-0	17,11	S2
9-0	9,35	S2

7-1	1,61	S2
I alt	233,28	

Tabel 13: Arealoversigt

Der er indgået aftale med fire andre bedrifter om afsætning af husdyrgødning svarende til 321,1 DE. Alle gylleaftaler omhandler afsætning af gylle fra Aggersvoldvej 30 og Ny bjergbyvej 14. Disse to ejendomme er ikke omfattet af husdyrgodkendelsesloven, hvorfor afsætning af husdyrgødning fra disse ejendomme ikke skal vurderes efter § 16 i husdyrgodkendelsesloven.

Tabel 14: Oversigt over gylleaftaler.

Aftager	Tons	Afgiver
Krista/Gert Nymann, Østervangsvej 1, 4534 Hørve	23,10 DE	Gylle fra Aggersvoldvej 30
Vognserupvej 3, Regstrup	105,40 DE	80 DE fra Ny Bjergbyvej 14 25,4 DE fra Aggersvoldvej 30
Preben Ø. Madsen, Ny Bjergbyvej 3	55,10 DE	Gylle fra Ny Bjergbyvej 14
Anders Hansen, Aggersvoldsvej 47, 4440 Mørkøv	27,54 DE	Gylle fra Aggersvoldvej 30.
Søren Skou Larsen, Langevang 4, 4440 Mørkøv	20 DE	Aggersvoldvej 30

3.3.2 Harmoniareal

Af de generelle miljøregler i gødningsbekendtgørelsen fremgår det, hvor stort et areal et givet husdyrbrug som minimum skal have til rådighed til udbringning af husdyrgødning.

Harmonikravet afhænger af det pågældende husdyrbrugs type og driftsformen, og er for det aktuelle husdyrbrug – med de nuværende regler – på 1,4 DE pr ha.

Der produceres en maksimal gødningsmængde svarende til 247,39 DE på ejendommen samt 306,7 DE fra Aggersvoldvej 30 og Ny bjergbyvej 14, hvor af 221,1 DE afsættes til trejdemandarealer. I alt afsættes 322,96 DE på egne udbringningsarealer. Husdyrbruget har 233,28 ha udbringningsarealer til rådighed. Efter udvidelsen bliver der udbragt husdyrgødning svarende til 1,38 DE/ha på ejede og forpagtede udbringningsarealer.

Kommunes vurdering

Kommunen vurderer, at harmonikravet i forhold til husdyrgødningsbekendtgørelsen opfyldes, idet dyretæthed gennemsnitligt vil være på 1,38 DE pr ha efter projektets gennemførelse, hvilket er inden for det tilladte.

I ansøgningen er der ikke anført modtagelse af anden organisk gødning som f.eks. slam, hvorfor der er stillet vilkår om at evt. tilførelse af slam skal vurderes af kommunen.

3.3.3 Ændringer af udbringningsarealer

Såfremt der ønskes ændringer med hensyn til udbringningsarealernes omfang og placering i forhold til det, der indgår i miljøgodkendelsen – jf. bilag og figurer - skal dette anmeldes til Holbæk Kommune efter bestemmelserne i §§ 25-26 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen. Kommunen skal vurdere, om udbringning af husdyrgødning på de anmeldte arealer kan påvirke miljøet væsentligt.

Nye arealer kan erstatte arealer i den allerede meddelte miljøgodkendelse, hvis de nye arealer har mindst samme omfang, og ikke er mere sårbare. Der skal i den forbindelse skelnes mellem bedriftens arealer (ejede og forpagtede arealer) og arealer, hvor der indgås aftale om overførsel af husdyrgødning, idet nye arealer kun kan erstatte arealer inden for tilsvarende kategori.

Anmeldelse af udskiftning af udbringningsarealer skal senest fremsendes til kommunen før planårets begyndelse den 1. august via IT-ansøgningssystemet på www.husdyrgodkendelse.dk. Kommunen skal så inden 1. oktober tilkendegive, om de anmeldte arealer kan betragtes som mere sårbare end de udbringningsarealer, der ønskes udskiftet. Hvis arealerne bedømmes mere sårbare, kan anmeldelsen trækkes tilbage, og der kan anmeldes nye arealer senest den 15. oktober. Hvis kommunen har indsigelser imod de anmeldte arealer, skal dette meddeles anmelder senest den 31. december.

Udskiftning til arealer, som er mere sårbare end allerede godkendte arealer, kan kun ske efter forudgående godkendelse efter § 12 i husdyrgodkendelsesloven.

3.3.4 Sædskifte

Ansøgers egne arealer drives pt. primært med avl af vinterkorn. I ansøgningen er angivet, at gårdens arealer drives med standardsædskiftet for svineproduktioner på lerjord, det såkaldte S2 sædskifte.

Jordtypen på udbringningsarealerne er hovedsagligt JB 5. Arealerne er ikke vandet .

For at reducere udvaskning af kvælstof har ansøger valgt at etablere yderligere 3 % efterafgrøder udover det lovpligtige krav.

Kommunes vurdering

Det vurderes, at det ønskede sædskifte kan efterleves på husdyrbruget, og at det passer til ejendommens husdyrproduktion og jordtype.

Dele af udbringningsarealerne ligger i nitratklasse 1, og for at kunne overholde udvaskningskravene hertil, skal der fremadrettet etableres 3 % ekstra efterafgrøder ud over naturerhvervskrav. Derfor stilles der vilkår om, at minimum 3 % af ansøgers egne 233,28 ha årligt skal udlægges med efterafgrøder.

3.3.5 Husdyrgødning, gødskning og gødningshåndtering

Nedenstående tabel viser den årlige produktion af husdyrgødning på ejendommen i det ansøgte projekt samt modtaget og afsat husdyrgødning. I de følgende afsnit redegøres nærmere for håndtering af gødning samt de miljømæssige konsekvenser ved udbringning.

Gødningstype	DE	Kvælstofindhold (kg)	Fosforindhold (kg)
Svinegylle, Bjergby Engvej 2	247,39	25.726,9	5.511,89
Svinegylle, Aggersvoldvej 30	138	11.941	3.400
Svinegylle, Ny Bjergbyvej 5	168,70	14.858,00	3948,00
Fraføres i alt	231,14	20.995	4.895
I alt	322,96	31.530,94	8.090,45

Tabel 15: Husdyrgødningens indhold af kvælstof og fosfor efter projektets gennemførelse

Kommunens vurdering af udbringning af husdyrgødning i forhold til BAT findes i afsnit 3.6.

Kommunes vurdering

For at reducere udvaskningen til Isefjord er der i forbindelse med udvidelsen reduceret i husdyrtrykket på arealet, således at der maksimalt udbringes 1,38 DE/ha.

3.3.6 Lugt, støv- og støjgener fra udbringningsarealerne

Der kan lokalt forekomme gener som følge af husdyrbrugets markdrift. Som følge af ændringen af dyreholdet øges antallet af gylleudbringninger, dog udbringes store mængde af husdyrgødningen ved hjælp af udlægger. Der kan forekomme støvgener i forbindelse med høst, samt når der presses halm og lignende. Der kan være støjafgivelse fra maskinerne i forbindelse med markdriften, og det kan ikke udelukkes at dette lokalt kan opleves som generende. Ovenstående gener forekommer typisk i relativt afgrænsede perioder.

Håndtering af gylle vil ofte give lugtgener specielt for naboer der bor tæt ved arealerne. Lugtgener er i den forbindelse meget svære at undgå, men bør i videst muligt omfang begrænses.

Husdyrgødning udbringes på markerne periodevis i forår og efterår. Der vil altid være lugtgener forbundet med omrøring og udbringningen af husdyrgødning. Store dele af gyllen udlægges og eller pumpes ud til udspretningsarealerne og om det har nogen effekt på begrænsning af lugt gener.

Kommunes vurdering

Gylle skal så vidt muligt udbringes i overskyet, køligt og fugtigt vejr, herved det ikke afgives unødigt megen ammoniak og lugt, og den nedbringes hurtigere til rodzonen. Når der slangeudlægges på bar jord, harves eller pløjes marken straks efter endt udbringning.

Det er kommunens vurdering, at påvirkninger og generne i forbindelse med markdriften og gødnings-udbringning, begrænses i størst mulig grad, med de tiltag og vilkår stillet eller indmeldt i relation til udbringningsarealerne.

Holbæk Kommune vurderer, at lugt-, støv- og støjafgivelsen fra husdyrbrugets udbringningsarealer generelt ikke vil være til væsentlig gene for omgivelserne, når de til enhver tid gældende generelle miljøregler, praksis for godt landmandskab, reglerne i gødningsbekendtgørelsen samt vilkårene i denne miljøgodkendelsen overholdes.

3.3.7 Natur

3.3.7 Ammoniaktab fra udbringning af husdyrgødning

Ved udbringning af husdyrgødning sker der en ammoniakfordampning. Ammoniak, der deponeres fra luften, er for mange sårbare naturtyper det begrænsende næringsstof. Derfor kan ekstra kvælstof i selv begrænsede mængder betyde en væsentlig negativ påvirkning af naturtypen.

I forhold til at vurdere ammoniakfordampning fra udbringningsarealer har kommunen ikke modeller til rådighed, hvor man kan foretage egentlige fladekildeberegninger af udbringningsarealernes påvirkning af naboarealer. Påvirkningen af naturområder fra udbringningsarealer er et randfænomen. Så det er de naturtyper, der ligger lige op til udbringningsarealer, som vil være under en direkte påvirkning. Den reelle påvirkning vil bl.a. afhænge af udbringnings praksis. Der er derfor foretaget en konkret vurdering af de naturtyper, som ligger indenfor eller op til de ansøgte udbringningsarealer. Følgende forhold gør sig gældende i den konkrete vurdering:

1. Afstand mellem udbringningsareal og naturområde. Desuden indgår udbringningsarealets størrelse i forhold til naturområdet og udstrækningen af kontaktfladen mellem udbringningsarealet og naturområdet.
2. Husdyrgødningsstypen.
3. Udbringningspraksis, herunder udbringningsteknologien.

Ved tilførsel på over 1 kg N/ha/år kan der påvises en direkte påvirkning af et naturområde (DMU³).

Udbringning af husdyrgødning kan medføre en belastning med ammoniak på over 1 kg N/ha/år i de nærmeste 10 - 20 m fra markkanten, ved udbringning af svinegylle eller afgasset gylle

³ DMU's notat om modeller for ammoniakbelastning fra enkelte kilder.

[http://www2.mst.dk/wiki/GetFile.aspx?Page=Husdyrvejledning.Individuelt%20krav%20for%20naturomr%c3%a5der%20-%20Vurdering&File=DMU om modeller for ammoniakbelastning fra enkelte kilder.pdf](http://www2.mst.dk/wiki/GetFile.aspx?Page=Husdyrvejledning.Individuelt%20krav%20for%20naturomr%c3%a5der%20-%20Vurdering&File=DMU%20om%20modeller%20for%20ammoniakbelastning%20fra%20enkelte%20kilder.pdf)

(dette er beskrevet i bufferzonerapporten⁴ samt Miljøstyrelsens digitale vejledning⁵). Det fremgår ligeledes af Miljøstyrelsens digitale vejledning, at ammoniakdepositionen kan nedbringes til omkring 0,2 kg N/ha, hvis der udbringes forsuret husdyrgødning eller husdyrgødningen nedfældes eller nedbringes inden for de nævnte afstande.

Ifølge DMU's seneste opgørelse fra 2009ⁱ er baggrundsbelastningen med ammoniak i Holbæk Kommune 12,4 kg N/ha/år.

Kommunen har undersøgt, i hvilket omfang udbringningsarealerne i forvejen har modtaget husdyrgødning ved hjælp af gødningsregnskabet.

Kommunen har undersøgt, i hvilket omfang udbringningsarealerne i forvejen har modtaget husdyrgødning ved hjælp af gødningsregnskabet, 2006 til nu. Ændringerne i driften af arealerne fremgår af nedenstående skema. Der er jf. gødningsregnskaberne udbragt svinegylle eller blandet gylle, og ingen dybstrøelse.

	2007/2008	2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012
Udbringningsareal, ha	208	233	223	233	232
Gødningstilledning til egne arealer i alt	290	269	257	299	314
Dyretryk, DE/ha	1,39	1,15	1,15	1,28	1,35

Tabel 16: Ejendommens udvikling i dyretryk og gødningstyper

Alle udbringningsarealerne har modtaget husdyrgødning i nudriften. I perioden fra 2007- 2013 er der i gennemsnit udbragt husdyrgødning med et dyretryk på 1,26 DE/ha. Dyretrykket i den ansøgte drift er 1,38 DE/ha. Det betyder at det gennemsnitlige dyretryk stiger med 0,11 DE/ha. Husdyrgødningen der tilføres arealerne er svinegylle .

Kommunen foretager derfor nedenstående vurderinger af ammoniak depositionen ud fra at husdyrgødningen udbringes som svinegylle.

Herunder beskrives naturtyper og udpegninger, der skal vurderes i forhold til udbringningsarealet.

Bestemte ammoniakfølsomme naturtyper inden for Natura 2000-områder (kategori 1-natur).

⁴ Bufferzoner omkring særlig sårbar natur som beskyttelse mod lokalt nedfald af luftbåren kvælstof fra danske landbrugsejendomme. Arbejdsgruppens rapport til miljøministeren. 2004. Bilag til arbejdsgruppens rapport om bufferzoner. Bilag 10. N-deposition fra mark.

http://www2.mst.dk/wiki/GetFile.aspx?Page=Husdyrvejledning.Ammoniak%20fra%20udbringning%20-%20Vurdering&File=Bilag_bufferzonerapport_310304_endelig.pdf

⁵ Miljøstyrelsens digitale vejledning:

<http://www2.mst.dk/Wiki/Husdyrvejledning.Ammoniak%20fra%20udbringning.ashx>

Ingen af udbringningsarealerne ligger nær ved kategori 1-natur. Nærmeste kategori 1 natur ligger i Natura 2000-område er nr. 156 Store Åmose, Skarre Sø og Bregninge Å. Nærmeste udbringningsareal ligger over 2,5 km fra området.

Kommunens vurdering

Kommunen vurderer at ændringen i markdriften i den ansøgte drift ikke vil medføre en totaldeposition på over 0,7 kg N/ha/år på grund af:

1. Dyretætheden på udbringningsarealerne øges med 0,11 DE/ha, svarende til ca. 8 % i den ansøgte drift.
2. Der er over 100 meter fra nærmeste udbringningsareal til den nærmest habitat-/kategori 1-naturtype.
3. Det nærmeste udbringningsareals beskedne størrelse, ca. 9 ha.

På den baggrund vurderer kommunen, at ammoniakfordampning fra udbringningen af husdyrgødningen ikke vil udgøre en risiko for en væsentlig negativ påvirkning af nogen af habitat-/kategori 1-naturtyperne i Natura 2000-området.

§ 7- områder (kategori 2-natur). Bestemte ammoniakfølsomme naturtyper uden for Natura 2000-områder

Udbringningsarealerne er ikke beliggende i eller nær ved nogen kategori 2-natur. Den nærmeste kategori 2-natur ligger ca. 2,3 km vest for mark nr. 9-0.

Kommunens vurdering

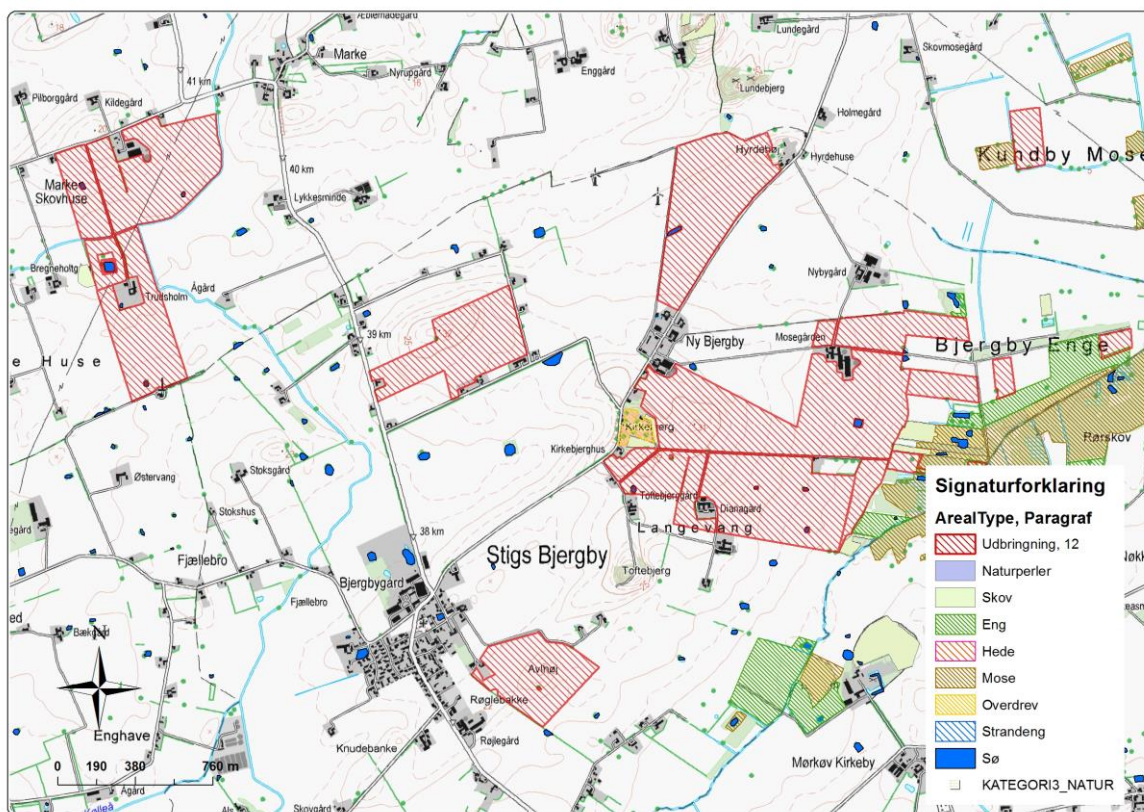
Det vurderes, at ammoniakfordampning fra udbringningen af husdyrgødningen ikke vil udgøre en risiko for en væsentlig negativ påvirkning af nogen kategori 2-natur på grund af:

1. afstanden
2. det nærmeste udbringningsareals beskedne størrelse
3. og ingen af udbringningsarealerne ikke har en direkte kontaktflade med naturområdet

Natur beskyttet efter § 3 i naturbeskyttelsesloven (herunder kategori 3-natur)

Efter naturbeskyttelseslovens § 3 er der forbud mod at foretage ændringer i tilstanden af en række beskyttede naturtyper med en vis størrelse.

Op til udbringningsarealet er der registeret fem enge, to moser, et overdrev samt en række mindre søer. Se lokalisering af naturområder se nedenfor i figur 4 eller i bilag 1.

Figur 4 Registrerede naturtyper ved udbringningsarealerne

Eng:

Eng (lok. nr. 300005260) grænser op til mark 7-0 og 7-1. Begge udbringningsarealer er på ca. 1,5 ha. I 1998 har Vestsjællands Amt besigtiget engen, hvor der bl.a. blev registeret to eksemplarer af Kødfarvet Gøgeurt og Vinget Peikon.

Af bufferzonerapportens bilag 10⁶ fremgår det, er der ved svinegyde, kan være en ammoniakemission på mellem 3 – 29 kg N/ha ved et dyretryk på 1,4 DE/ha afhængig af udbringningspraksis. Ved en ”worst case” emission på 29 kg N/ha/år (slageudlagt gyde uden nedbringning) med et udbringningsareal på 1 ha, vil merdepositionen i 10 meters afstand fra markkanten være ca. 0,7 kg N/ha/år. Sammenholdes med at dyretrykket på ejendommen kun stiger 0,11 DE/ha, vurderer kommunen at merdepositionen fra markerne 7-0 og 7-1 vil være langt under 0,7 kg N/ha/år.

Idet tålegrænsen for ferske enge ligger i intervallet 15 – 25 kg N/ha/år og baggrundsbelastningen 12,4 kg N/ha/år, vurderer kommunen at ændringen i dyretrykket ikke vil medføre tilstandsændringer i engen.

⁶ Bilag 10: N-dseposition fra mark. Bilag til arbejdsgruppens rapport om BUFFERZONER, april 2004 http://www2.mst.dk/wiki/GetFile.aspx?Page=Husdyrvejledning.Ammoniak%20fra%20udbringning%20-%20Vurdering&File=Bilag_bufferzonerapport_310304_endelig.pdf

Eng (lok. nr. 300005280) grænser op til mark 6-0. Kommunen har i 2009 besigtiget arealet, hvor det blev vurderet, at arealet er en kulturreng omfattet af § 3. Mark nr. 6-0 er ca. 1,3 ha. På baggrund af den lille stigning i dyretryk på 0,11 DE/ha og markens beskedne størrelse vurderer kommunen, at ændringen i dyretrykket ikke vil medføre tilstandsændringer i engen.

Eng (lok. nr. 300005261) grænser op til mark 2-3. Vestsjællands Amt har i 1998 ved besigtigelse vurderet, at der er tale om en kulturreng. Tålegrænsen for denne naturtype ligger i den øvre del af intervallet 15 – 25 kg N/ha/år.

Ved en ”worstcase”- vurdering af markens påvirkning af engen, medtages mark 2-0, idet den ligger i direkte forbindelse med mark 2-3, dvs. i alt ca. 30 ha. I bufferzonerapportens bilag 10 fremgår det, at et areal af den denne størrelse kan medføre en ammoniakdeposition på mellem 0,15 og 1,4 kg N/ha/år i en afstand på 10 meter fra markkanten. På baggrund af det, samt den lille stigning i dyretryk vurderes tålegrænsen for naturtypen ikke at være overskredet. Kommunen vurderer, at ændringen i dyretrykket ikke vil medføre tilstandsændringer i engen.

Moser:

Mose (lok. nr. 300005262) ligger tæt ved mark 6-0 og 2-3. I det der ca. er 20 meter fra markkanterne til mosen og arealerne er af beskedne størrelse, vurderer kommunen at den lille ændring i dyretrykket ikke vil føre til tilstandsændringer i mosen. Mose (lok. nr. 300005263) grænser direkte op til mark 6-0. Efter kommunens opfattelse er der tale om naturtypen mesotrof lavmose. Tålegrænsen for denne naturtype ligger i intervallet 25 – 30 kg N/ha/år. På baggrund af den lille stigning i dyretryk på 0,11 DE/ha og markens beskedne størrelse (ca. 1,3 ha) vurderer kommunen, at ændringen i dyretrykket ikke vil medføre en mer-ammoniak emission på over 1 kg N/ha/år. Det vurderes således at udbringning af husdyrgødning ikke vil medføre tilstandsændringer i mosen.

Mose (lok. nr. 300010530) grænser op til mark 4-3. Efter kommunens opfattelse er der tale om naturtypen mesotrof lavmose. Tålegrænsen for denne naturtype ligger i intervallet 25 – 30 kg N/ha/år. Idet udbringningsarealet har en beskedne størrelse ca. 4 ha og dyretrykket på ejendommen kun stiger med 0,11 DE/ha vurderer kommunen at udbringning af husdyrgødning på mark 4-3 ikke vil medføre tilstandsændringer i mosen.

Heder og overdrev:

Overdrev (lok. nr. 300005157) grænser op til mark 1-0 og 2-2. Kommunen har i 2012 besigtiget overdrevet. På baggrund af de registrerede arter, er det kommunens opfattelse at der er tale om naturtypen Kalkoverdrev. Tålegrænsen for denne naturtype ligger i intervallet 15-25 kg N/ha/år.

En stor del af ejendommens marker er sammenhængende ved mark 1-0 og 2-2. Kommunen foretager derfor en ”worst-case” vurdering på de ca. 80 ha, der ligger, nord, syd og øst for overdrevet. Nærmeste afstand fra markkanten er ud fra luftfoto vurderet til ca. 20 meter. Ifølge bufferzonerapporten vil merdepositionen fra markerne til overdrevet ligge mellem 0,15 og 1,6 kg N/ha/år. Sammenholdes det med baggrundsbelastningen for kommunen, er den nedre tålegrænse for overdrev ikke overskredet. Kommunen vurderer på den baggrund at udbringning af husdyrgødning vil medføre tilstandsændringer i overdrevet.

Potentielt ammoniakfølsom skov:

I det ansøgning er modtaget inden 18/4 2007, skal der ikke foretage naturvurdering af ammoniakfølsomskov. Naturvurderingen i genbehandlingen skal som udgangspunkt behandles efter bekendtgørelse nr. 294 af 31. marts 2009 om tilladelse og godkendelse m.v.

Vandløb og § 3-beskyttede søer:

I henhold til naturbeskyttelseslovens § 3 må der ikke foretages tilstandsændringer i naturlige søer, hvis areal er på over 100 m², eller af vandløb eller dele af vandløb, der er udpeget som beskyttet.

En strækning på ca. 1.000 meter af Svinninge Å og Aggersvold løbet løber igennem dele af udbringningsarealet. Vandløbet er beskyttet efter § 3 i naturbeskyttelsesloven og er B3 målsat.

Inden for en radius af 20 meter fra udbringningsarealerne findes der ikke nogen klarvandede kvælstofbegrænsede søer. Flere af søerne/vandhullerne er vandet ved besigtigelse registeret som grumset præget af eutrofiering. I to af søerne er der af Vestsjællands Amt i 1998 registeret liden annemad og tæppegræs. Søerne og vandhullerne ved udbringning arealerne vurderes ikke at være særlig følsomme for deposition af kvælstof.

Kommunens vurdering

Der er ikke en hældning på over 6° mod nogen af vandløbene og søerne. På den baggrund vurderes det, at der ikke er risiko for direkte afstrømning af husdyrgødning ved udbringningen, så længe de generelle regler om dyrkningfri vandløbsbræmmer overholdes.

Det vurderes, at tilstanden af vandløbene eller søerne ikke vil blive ændret væsentligt som følge af udvidelsen, grundet den forholdsvis lille ændring i dyretykket. Det vurderes, at der ikke skal stilles skærpede vilkår til emissionen af ammoniak fra udbringningen af husdyrgødning.

Kommunen vurderer desuden, at kravene i husdyrgødningsbekendtgørelsens kapitel 10 sikre tilstrækkeligt imod, at der sker overfladeafstrømning fra udbringningsarealerne til Svinninge Å og Aggersvold løbet.

Fjorde:

Der er ikke en hældning på over 6° mod nogen fjord. På den baggrund vurderes det, at der ikke er risiko for direkte afstrømning af husdyrgødning ved udbringningen.

Bilag IV-arter

Habitatdirektivets bilag IV beskriver, at der er en række dyre- og plantearter, der kræver skærpet beskyttelse. Der skal sikres en gunstig bevaringsstatus for disse arter. Kommunen skal foretage en vurdering af hvorvidt dyrearternes yngle- og rasteområder kan beskadiges i arternes naturlige udbredelsesområde som følge af det ansøgte.

Det fremgår af afgørelser fra Natur – og Miljøklagenævnet⁷, at der som udgangspunkt ikke er risiko for tilstandsændringer i levesteder for bilag IV-arter som følge af markdriften. Der kan dog forekomme situationer, hvor ændringer i markdriften medfører, at der er risiko for tilstandsændringer i levesteder for bilag IV-arter. Dette kan f.eks. være tilfældet, hvis markdriften ændres fra gødsning med kunstgødning til gødsning med husdyrgødning, eller hvis mængden af udbragt husdyrgødning forøges.

Det afgørende for, om udbringningen af husdyrgødning på udbringningsarealerne vil føre til tilstandsændringer i nærliggende naturtyper er, hvorvidt det ansøgte vil indebære en merdeposition på 1 kg N/ha/år eller mindre.

Arter, der potentielt kan findes i Holbæk Kommune ved eller i nærheden af udbringningsarealer, fremgår af tabel 6.

En stor del af de bilag IV-arter der findes i kommunen findes primært ved de våde naturtyper. Kommunen har registeret markfirben i overdrevet ved mark 2-2 og 1-0. Kommunen har ikke kendskab til, at der i naturområderne op til udspretningsarealet findes ynglende eller rastende bilag IV arter.

⁷Natur- og miljøklagenævnets afgørelse af 1. februar 2013, Sag NMK-132-00197 og Natur- og miljøklagenævnets afgørelse af 31. januar 2013, Sag NMK-133-00091.

Kommunens vurdering

Kommunen har ikke nogen registreringer på, at der i naturområderne op til udspretningsarealerne findes ynglende eller rastende bilag IV arter.

Kommunen har i ovenstående redegjort for det gennemsnitlige dyretryk på udbringningsarealerne stiger med 8 % i den ansøgte drift. Skulle der i søerne og vandhullerne mod forventning findes bilag IV-arter, ex. Spidssnudet Frø eller Løgfrø, er det kommunens vurdering af den yderligere tilførsel af husdyrgødning på 8 % i den ansøgte drift, ikke vil medføre en merdeposition på over 1 kg N/ha/år på de beskyttede naturområder. På den baggrund er det kommunens vurdering, at og det ansøgte ikke vil medføre en tilstandsændring af disse områder. Desuden vil afstrømningen af næringsalte fra udbringningsarealerne ikke ligger ud over, hvad der er forventeligt fra et landbrugsareal i almindelighed. Bevaringsstatus for arterne må derfor betragtes som værende uændret i forbindelse med det ansøgte projekt, og det er vurderet at ingen af arterne, der er optaget på habitatdirektivets bilag IV, vil blive påvirket negativt.

3.3.8 Overfladevand

3.3.8.1 Kvælstofudvaskning

Isefjord er ikke en del af en specifik Natura 2000-plan. Oplandet er dog en del af Isefjordsoplandet og omkring Isefjorden befinder der sig er en række mindre Natura 2000-områder, hvor der for hvert område er udarbejdet en selvstændig Natura 2000-plan. Herunder områderne "Havet og kysten mellem Hundested og Rørvig Natura 2000-område 153", "Udby Vig Natura 2000-område 155", "Jægerspris Skydeterræn Natura 2000-område 235" og "Kyndby Kyst Natura 2000-område 244". Oplandet til Isefjord er således karakteriseret som opland til sårbart Natura 2000-vandområde. Isefjord er i vandplanen opdelt som et hovedopland 2.2, dvs. at der kun skelnes mellem Isefjord og Roskilde Fjord. Isefjord er i stor risiko for ikke at kunne opfylde kravet om god økologisk tilstand i 2015, jf. Miljøministeriets basisanalyse for 2.2 Isefjord og Roskilde Fjord.

Kommunen har valgt at anvende bidraget for hele Isefjord til vurdering af Natura 2000-områderne nr. 155, 235 og 244, da det vurderes at Roskilde Fjord pga. afstrømningsforhold ikke vil påvirke disse Natura 2000-områder. Kommunen vurderer, at Natura 2000-området nr. 153 vil kunne blive påvirket af afstrømning fra både Isefjord og Roskilde Fjord, derfor laves en særskilt beregning hertil, som fremgår af nedenstående tabel.

Natura 2000 område i Isefjord	
"Udby Vig nr. 155", "Jægerspris Skydeterræn nr. 235" og "Kyndby Kyst nr. 244"	
Opland til hele oplandet til Isefjord med Natura 2000 områder, ha	767 km ²
Bidrag fra land til Isefjord, tons N (land)	853 ton N/år
Bidrag fra land til Isefjord, kg N (land)	11,1 kg N/ha/år

Udbringningsarealer til Bjergby Engvej 2	
Reduktionspotentiale ⁸ (jf. reduktionskort), pct.	85,6 %
Areal til udspredning i alt, ha	233,28 ha
Udvaskning fra rodzonen, husdyrgødning, kg N/ha/år (værdi for kg N/ha ansøgt - værdi for kg N/ha nudrift uden husdyrgødning beregnet i Farm-N) = 41,2 - 38	3,2 kg N/ha
Samlede påvirkning til Natura 2000 området, kg N/år((1-0,856) x 3,2 x 233,28)	107,4 kg N/år
Ansøgt kvælstofbidrag af samlede kvælstofbidrag til Natura 2000 området (Isefjord), pct. ((107,4 / 853.000) x 100)	0,01 %

Tabel 17: Beregning for kvælstofbidraget for Natura 2000 områderne nr. 155, 235 og 244.

Natura 2000 område i Isefjord	
Havet og kysten mellem Hundested og Rørvig nr. 153	
Opland til hele oplandet til Isefjord og Roskilde Fjord med Natura2000 områder, ha	1.952 km ²
Bidrag fra land til Isefjord og Roskilde Fjord, tons N (land)	1.757 ton N/år
Bidrag fra land til Isefjord og Roskilde Fjord, tons N (land)	9,1 kg N/ha/år
Udbringningsarealer til Bjergby Engvej 2	
Reduktionspotentiale ⁹ (jf. reduktionskort), pct.	85,6 %
Areal til udspredning i alt, ha	233,28 ha
Udvaskning fra rodzonen, husdyrgødning, kg N/ha/år (værdi for kg N/ha ansøgt - værdi for kg N/ha nudrift uden husdyrgødning beregnet i Farm-N) = 41,2 - 38	3,2 kg N/ha

⁸ Reduktionspotentialet er et udtryk for forskellen mellem den mængde nitrat, der udvaskes fra markernes rodzone og den mængde nitrat, der ender i vandområdet (recipienten).

⁹ Reduktionspotentialet er et udtryk for forskellen mellem den mængde nitrat, der udvaskes fra markernes rodzone og den mængde nitrat, der ender i vandområdet (recipienten).

Samlede påvirkning til Natura 2000 området, kg N/år((1-0,856) x 3,2 x 233,28)	107,4 kg N/år
Ansøgt kvælstofbidrag af samlede kvælstofbidrag til Natura 2000 området (Isefjord), pct. ((107,4 / 1.757.000) x 100)	0,006 %

Tabel 18: Beregning af kvælstofbedraget for Natura 2000 område nr. 153.

Vurdering

Etablering og udvidelse af husdyrbrug i opland til Natura 2000-områderne i Isefjord (inder- og yderbredning) er jf. jordbrugsanalyser.dk faldet siden 2007. Kommunen vurderer, at CHR-registeret er et retvisende billede af dyreholdet til opland Isefjord, eftersom det er landmændenes pligt at opdatere dette system.

Kommunen er ikke bekendt med andre væsentlige kilder til nitratudvaskning, eksempelvis dambrug.

Kommunen vurderer, at det ansøgte i kumulation med andre husdyrprojekter i vandoplandet, ikke vil have en skadevirkning på de marine Natura 2000 områder nr. 153, 155, 235 og 244

Kommunen vurderer, at Natura 2000 område nr. 155 er et meget sårbart område. Afstrømningsforholdene i denne sag vil dog ikke medføre en direkte afstrømning af overfladevandet til netop dette område. De resterende her nævnte Natura 2000 områder er angivet som sårbare områder. På dette grundlag vurderer kommunen, at kvælstofbidraget af det samlede bidrag ikke må overstige 5 % af det totale bidrag.

Beregninger (jf 17 og 18 ovenfor) viser, at husdyrgødningens bidrag vil udgøre 0,01 og 0,006 pct. af den samlede udvaskning til hele Isefjord med indeholdende Natura 2000-områder. Jf. afskæringskriteriet vil det ansøgte således heller ikke i sig selv have en skadevirkning på Natura 2000-områderne.

Kommunen vurderer at nitratudvaskningen fra husdyrbrugets udbringningsarealer på den baggrund, ikke vil kunne påvirke Natura 2000-vandområderne i Isefjord væsentligt. Derudover er udbringningsarealets størrelse, i forhold til hele Isefjord meget lille, og det vurderes, at nitratudvaskning fra det ansøgte projekt i sig selv ikke kan påvirke arter og naturtyper på udpegningsgrundlagene i de berørte internationale naturbeskyttelsesområder væsentligt.

Med baggrund i ovenstående har vi vurderet, at konsekvenserne af denne tilladelse ikke vil forringe området naturtyper og levestederne for arterne eller medføre forstyrrelser, der har betydelige konsekvenser for de arter som de internationale naturbeskyttelsesområder er udpeget på baggrund af. Kommunen har dermed vurderet, at projektet ikke vil påvirke Natura 2000-områderne væsentligt.

3.3.8.2 Fosfor

Som det gælder for kvælstofafstrømning, er der for fosfor opsat en række beskyttelsesniveauer i forhold til afstrømning. Udgangspunktet for beskyttelsesniveauerne er hvorvidt arealet ligger i opland, der afstrømmer til Natura 2000-vandområder, der er overbelastet med fosfor.

Risikoen for udvaskning af fosfor fra udbringningsarealerne afhænger bl.a. af jordens fosfortal. For dræned eller grøftede udbringningsarealer beliggende på lavbundsjord (benævnes fosforklasse 2), samt for udbringningsarealer, der er drænet lerjord med et relativt højt fosfortal (benævnes fosforklasse 1 eller 3 afhængigt af fosfortal), skal fosforoverskuddet holdes under bestemte niveauer.

For arealer i beliggende i fosforklasse III, er der fastsat krav om fosforbalance på de pågældende udbringningsarealer. Det gælder udbringningsarealer, der er placeret inden for kategorien dræned lerjorde med fosfortal over 6. Marker nr. 9-0 (9,35 ha) afvander til Natura-2000 vandområder, som er overbelastede med fosfor (fosforklasse 3).

Der er søgt om at udbringe 34,7 kg fosfor/ha/år med husdyrgødningen. Mængden af fosfor, der fraføres med afgrøderne afhænger af det aktuelle sædskifte. I ansøgningen er der valgt et S2 standard sædskifte. Standard sædskifter, S2 har en fosfor fraførelse å 26,5 kg fosfor/ha/år ifølge Miljøministeriets notat om standardsædskifter og referencesædskifter.

Beregningen i IT-ansøgningsystem viser, at overskuddet af fosfor i ansøgt drift er 8,2 kg fosfor/ha pr. år.

Udbringningsarealet på 233,28 ha ligger i afstrømningsopland til Lammefjorden, der igen afvander til Isefjorden. Dele af Isefjord er udpeget som en Natura 2000 område. I vandplanen for 2.2 Isefjord og Roskilde Fjord, indgår fosforindsatsen blot over for søer og vandløb samt tiltag som følge af generel Grøn Vækst. Vandplanen beskriver ligeledes ”at vurdering af yderligere behov for specifik indsats overfor fosfor foretages i næste planperiode”.

Etablering og udvidelse af husdyrbrug, i opland til Natura 2000 områderne i Isefjord (inder- og yderbredning), er jf. jordbrugsanalyser.dk faldet siden 2007. Kommunen vurderer at CHR-registret, er et retvisende billede af dyreholdet til opland Isefjord, eftersom det er landmændenes pligt at opdatere dette system.

Kommune er ikke bekendt med andre væsentlige kilder til fosforudledning, såsom afvigelse indenfor bestemte dyretyper.

Kommunen har foretaget en vurdering af om der er grundlag for skærpelse af beskyttelsesniveauet eller yderligere, målrettede vilkår, baseres på en vurdering af ”worst case” situationen med udgangspunkt i Miljøstyrelsens digitale vejledning¹⁰.

Tabel 19, beregning på husdyrbrugets udledning af fosfor (worst case)

Ansøgt drift	
Areal	233,28 ha
Overskud per hektar	8,2 kg P/ha
% forøgelse i godkendelsesperioden	$8,2 \text{ kg P} \times 8^{11} = 65,6, 65,6/(2.000^{12}/100) = 3,28 \%$

¹⁰ <http://www2.mst.dk/Wiki/Husdyrvejledning.Fosfor.ashx>

¹¹ godkendelsesperiode

¹² I landbrugsjorden er ophobet i gennemsnit 2.000 kg P/ha i de øverste 25 cm.

Worst case udvaskning	1 kg P/ha ¹³
Worst case påvirkning fra husdyrbruget	233,28 ha x 1 kg P/ha = 233,28 kg P, (233,28 kg P/100) x 3,28 = 7,65 kg P
Belastning af vandplansområde	
Diffuse kilde, vandplan	29 ton P
Øvrige kilder (bebyggelse)	36,9 ton P
Samlet belastning	62,9 ton P
Husdyrbrugets del af påvirkningen	$7,65 / (62,000 \text{ kg P} / 100) = 0,012 \%$

Fosfor overskuddet for den fremtidige produktion er beregnet til 8,2 kg P/ha.

Vurdering

Idet husdyrgødningens bidrag er under 5 % af den samlede udvaskning til hele Isefjord med indeholdende Natura 2000 områder, vil projektet ikke i sig selv skade områderne.

Som følge af fald af dyreholdet i oplandet til Isefjord, vurderes det at oplandet til Natura 2000 område nr. 153, 155, 235 og 244, at det ansøgte ikke i kumulation med andre husdyrprojekter i vandoplandet vil have en skadevirkning på de beskrevne Natura 2000 områder.

Idet ingen af arealerne ligger i fosforfølsomt afstrømningsopland, vurderer kommunen, at der ikke er grundlag for at stille yderligere vilkår ud over de generelle regler, og at projektets udledning af fosfor hverken i sig selv eller sammen med andre kilder og projekter i området vil have en væsentlig indvirkning på udpegningsgrundlaget for Natura 2000 område nr. 153, 155, 235 og 244.

3.3.9 Grundvand – nitratfølsomt område

På lige fod med overfladevand er der for grundvand i særligt følsomme områder opsat et beskyttelsesniveau. Områderne hvor der er særlig risiko for udvaskning af nitrat til grundvandet er udpeget af DMU. Uden for beskyttelsesområderne vurderer kommunen, at de generelle regler om harmoniareal og det generelle krav om etablering af efterafgrøder, er tilstrækkeligt til at sikre grundvandet. Ingen af udbringningsarealerne ligger i nitratfølsomt indvindingsområde.

Kommunens vurdering

Ingen af markerne ligger i et område, der er udpeget som nitratfølsomt indvindingsområde. Holbæk Kommune vurderer, at der ikke er grundlag for at stille skærpede vilkår vedrørende grundvand ud over de generelle regler, og at projektet ikke vil påvirke grundvandskvaliteten væsentligt.

¹³ Det maksimale tab for et sammenhængende landbrugsareal vurderes, at være 1 kg P/ha på nuværende tidspunkt (Kronvang et al 2005).

3.4 Uheld og driftsforstyrrelser

I forbindelse med drift af anlæg og marker er der en række forureningsmæssige risici, de væsentligste er:

- brud på gyllebeholder
- overløb i forbindelse med påfyldning af gylle
- udslip og spild af kemikalier, pesticider og olie

Væsentligste forureningsmæssige risici ved produktionen er overløb og spild af gylle ved gyllebeholdere, samt brud på gyllebeholderne. Gyllebeholderne efterses jævnlige og bliver hvert 10. år beholder-kontrolleret.

Ansøger har i forbindelse med miljøgodkendelsen udarbejdet en beredskabsplan og forefindes på ejendommen. En beredskabsplan vil kunne medvirke til at begrænse forureningen og øvrige gener i forbindelse med et eventuelt uheld.

Kommunes vurdering

Det vurderes, at den udarbejdede beredskabsplan, de indmeldte tiltag, og vilkår for projektet imødegår de væsentligste risici for alvorlig forurening. For at udgå forurening i forbindelse med spild af gylle, stiller kommunen vilkår om at al pumpning og håndtering af gylle foregår under opsyn. Der stilles vilkår om, at beredskabsplanen skal være kendt for husdyrbruget medarbejdere.

3.5 Egenkontrol

Ansøger oplyser at der føres egenkontrol ved følgende:

Månedlig registrering af vand og el forbrug

Foderplaner udarbejdes i samarbejde med Vittfoss

Kontrol med korn og soya da ejendommen råder over egen vægt

E-kontrol

Mark- og gødningsplaner samt gødningsregnskab udarbejdes af planteavlskonsulent

Årlig kontrol af planteværn/kemikalier, så der kun anvendes godkendte og lovlige kemikalier på ejendommen

Samtlige gyllebeholdere er tilmeldt beholderkontrol, som udføres samtidigt på alle gyllebeholdere

Kommunes vurdering

I miljøgodkendelsen er opsat en række vilkår omkring forbrug, drift og tilsyn. De pågældende vilkår skal gøre ansøger opmærksom på udsving i forbrug samt dokumentere vilkår om gyllekøling og foderoptimeringen. Vilkårene om egenkontrol er dokumentation for, hvordan og hvorvidt de pågældende vilkår for miljøgodkendelsen efterleves i forbindelse med tilsyn.

3.6 Anvendelse af BAT – Bedste tilgængelige teknologi.

BAT betyder "bedste tilgængelige teknik" til opnåelse af et generelt højt beskyttelsesniveau for det omgivende miljø. Ansøgere om udvidelser eller ændringer af husdyrbrug skal redegøre for, hvordan de anvender bedst tilgængelige teknik inden for en række områder. Kravet om anvendelse af bedste tilgængelige teknik er baseret på det såkaldte IPPC-direktiv¹⁴. §11/§12-godkendelser er omfattet af IPPC-direktivet.

Kommunen skal ved vurderingen af en ansøgning om godkendelse af et husdyrbrug sikre sig, at ansøgeren har truffet de nødvendige foranstaltninger for at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT). Kravet om anvendelse af bedste tilgængelige teknik er baseret på det såkaldte IPPC-direktiv¹⁵.

3.6.1 Management

BAT inden for management (godt landmandskab) er ifølge BREF-dokumentet om intensivt hold af svin og fjerkræ følgende:

- uddannelse af bedriftspersonale
- føre journal over vand- og energiforbrug, mængder af husdyrfoder, opstået spild og spredning af uorganisk gødning og husdyrgødning på markerne
- beredskabsplan / nødfremgangsmåde til håndterer ikke planlagt emissioner og hændelser
- reparation- og vedligeholdelsesprogram for at sikre, at bygninger og udstyr er i driftsklar stand
- planlægge aktiviteter på anlægget korrekt, såsom levering af materiale og fjernelse af produkter og spild (E-kontrol)
- planlægge gødning af marker korrekt (mark og gødningsplan)

I henhold til ansøgningen anvendes der anvender der bedst tilgængelig teknik indenfor management på følgende punkter:

Ved fordring anvender ansøger fasefodring, der vurderes at optimere udnyttelsen af næringsstoffer og dermed at være BAT. Ansøger anvender også foder der har et fosforindhold end normen. Derudover udarbejdes der minimum hvert år en foderoptimeringsplan for ejendommen således ny viden og produktionseffektivisering løbende kan indarbejdes i foderet til dyrene.

I forhold til ressourceforbrug, betragtes det som BAT at reducere forbruget. Ansøger har angivet en række tiltag, der kan betragtes som BAT i forhold til ressourceforbrug.

¹⁴ Rådets direktiv 2008/1/EF om integreret forebyggelse og bekæmpelse af forurening (IPPC: Integrated Pollution Prevention and Control).

¹⁵ Rådets direktiv 2008/1/EF om integreret forebyggelse og bekæmpelse af forurening (IPPC: Integrated Pollution Prevention and Control).

I forhold til opbevaring af flydende gødning i gyllebeholdere er bedste teknik etablering af fast overdækning. Den nye beholder overdækkes. Ved udbringning af gylle er der endnu ikke teknologi der muliggør nedfældning i eksisterende afgrøde uden den skades. Ansøgers udbringningsmetode vurderes derfor med den nuværende teknologi og sædskifte at være BAT

Alt i alt vurderes det, at bedriften søger at tilrettelægge sin indretning og drift på en sådan måde, at bedriften i mindst muligt omfang medfører forurening.

3.6.2 Foder

Følgende er BAT med hensyn til foder:

- fasefodring (reducere både N og P)
- sammensætning er foder på baggrund af fordøjelige disponible næringsstoffer(reducere både N og P)
- aminosyrer suppleret foder med lavt proteinindhold (reducere N)
- foder med lavt indhold af fytase (reducere P)
- kost med højtfordøjelige uorganiske foderfosfater (reducere P)
- fodertilsætninger som enzymer forhøjer fodereffektiviteten (reducere P)
- anvendelse af benzoesyre (reducerer ammoniakfordampning)

Foderplaner udarbejdes i samarbejde med konsulent og det sikres, at der anvendes den nyeste viden indenfor svinefodring. Kommunen vurderer disse forhold som BAT i forhold til foderforbrug.

BAT- emissionsniveau for fosforindholdet i den mængde husdyrgødning der produceres ved søer på anlægget, må maksimalt være 23 kg P/DE ab lager, 27,8 kg P/DE ab lager ved smågrise og 20,5 kg P/DE ab lager ved slagtesvin.

Det samlede fosfor-BAT-niveau for søer, smågrise, slagtesvin er:

$$209,7 \text{ DE (søer)} * 23 \text{ kg P/DE} = 4.823,1$$

$$29,79 \text{ DE (slagtesvin)} * 20 \text{ kg P/DE} = 595,8$$

$$7,72 \text{ DE (smågrise)} * 27,8 \text{ kg P/DE} = 214,6$$

Det samlede fosfor BAT- niveau for ejendommen må maksimalt være 5.634,6 kg P. BAT kravet vurderes som overholdt, da bedriften har en total mængde af fosfor på 5.637,45 kg P.

Der er foretaget foderkorrektioner i ansøgt drift, hvor indholdet af fosfor sænkes til 4,85 kg P/FE ved løbe/drægtighedsstaldene. Reduceret indhold af fosfor medfører en lavere udledning af fosfor. Der stilles vilkår om denne foderkorrektion, da det har betydning for udvaskning af kvælstof og fosfor.

Når der sker ændring i produktionseffektiviteten eller fodersammensætningen til nedsættelse af fosfor, skal vilkåret fastsættes som et krav om maksimalt P ab dyr. Vilkåret gælder for alle søerne på ejendommen. "P ab dyr pr. årssø" beregnes ud fra følgende ligning:

$$P \text{ ab dyr pr årssø} = (\text{FE pr. årssø} \times \text{gram fosfor pr. FE}) / 1000 - 0,58 - (\text{antal fravænnede grise pr. årssø} \times \text{fravænningsvægt} \times 0,006 \text{ kg P pr. kg tilvækst}).$$

For produktionen på Bjergby engvej er kravet 5,48 kg P ab dyr pr. årssø. $((1470 \text{ FEso pr. årssø} \times 4,85 \text{ g P pr. FE}) / 1000 - 0,58 - (24,6 \times \text{fravænnede grise pr. årssø} \times 7,2 \times \text{fravænningsvægt} \times 0,006 \text{ kg P pr. kg tilvækst}))$.

*07/08 Vejledning om gødsknings og harmoniregler.

3.6.3 Staldindretning

I de projekterede stalde er der valgt et staldsystem med delvis spaltegulv med gyllekøling, der er klassificeret som BAT i henhold til teknologibladene; Køling af gylle i stalde til søer og smågrise af 26.01.2011. På gyllebeholderen er der valgt BAT i henhold til teknologibladet "fast overdækning af gyllebeholder af 11.11.2010".

Kommunens niveau for staldsystemer i det ansøgte projekt er følgende:

Nye stalde	Der tages udgangspunkt i Miljøstyrelsens standardemissionsgrænseværdier for nye stalde.
Eksisterende stalde	Såfremt stalden ikke umiddelbart står til at skulle renoveres, tages der udgangspunkt i Miljøstyrelsens standardemissionsgrænseværdier for eksisterende stalde.

Tabel 17: BAT niveau for staldsystemer

Såfremt der i eksisterende stald hvori der sker udvidelse/ændring ikke anvendes bedste tilgængelige staldteknologier jf. ovenstående under pkt. 1. skal ansøger redegøre for staldens restlevetid og om der kompenseres med tilstrækkelig teknologi ud fra vurdering af økonomisk proportionalitet og restlevetiden.

Ejendommen har produktion i følgende stald: Løbe- og drægtighedsstald, farestald, slagtesvinstald (poltestald) og smågrisestald.

Søer	Miljøstyrelsen har udarbejdet vejledende BAT emissionsgrænseværdier for dyretypen for både nye og eksisterende stalde.
Slagtesvin	Miljøstyrelsen har udarbejdet vejledende BAT emissionsgrænseværdier for dyretypen for både nye og eksisterende stalde.
Smågrise	Miljøstyrelsen har udarbejdet vejledende BAT emissionsgrænseværdier for dyretypen for både nye og eksisterende stalde.

Tabel 18: Oversigt over fordeling af produktion i staldanlæg

Holbæk Kommune har ud fra den tilgængelige viden om teknologier og proportionalitet fastsat BAT niveauet for alle svinestalde, nye som såvel eksisterende stalde til en

ammoniakemissionsgrænseværdi svarende til niveauerne angivet i Miljøstyrelsens vejledende emissionsgrænseværdier.

Stald ST-85464 og ST-85465 er ny etableringer. I stald ST-85458 ændres løbe-drægtigestald til slagtesvin med delvis spaltegulv og stald ST-85460 ændres fra farestald til smågrisestald. Stald ST-85462 ændres fra løbe-drægtighedsstald til slagtesvinsstald. Holbæk Kommune vurderer, at ansøger foretager en ændring af disse stalde, hvorfor de beregnes med et BAT grundlag som nye stalde.

Ny anlæg				
Ansøgt dyrehold	Stald	Antal DE	Emission (BAT)	Samlet emission
750 søer (fare)	ST-85464	52,58 DE	2,7 x 0,3 = 0,81	607,5
630 søer (løbe/drægtighed) Løsgående	ST-85465	102,62 DE	2,7 x 0,7 = 1,89	1190,7
270 søer (løbe/drægtighed) Individuel opstaldning	ST-85465	43,98 DE	2,7 x 0,7 = 1,89	510,3
1100 smågrise (7-35 kg)	ST-85460	7,72 DE	0,06 x 1,27*	83,82
900 Slagtesvin (60-102 kg)	ST-85458	16,26 DE	0,29 x 0,65**	169,65
1100 Slagtesvin (35-60 kg)	ST-85462	9,92 DE	0,29 x 0,30***	95,7
I alt				2.658

Table 19: Oversigt over emission i nyt anlæg

$$*((35 - 7) \times (20,95 + 0,177 \times (35 + 7)))/628 = 1,27$$

$$**((102 - 60) \times (20,95 + 0,177 \times (102 + 60)))/3190 = 0,65$$

$$***((60 - 35) \times (20,95 + 0,177 \times (60 + 35)))/3190 = 0,30$$

I den eksisterende stald (ST-85459 og ST-85463) vurderer Holbæk Kommune, at der ingen ændring sker i stald systemet. Derved er staldafsnittende omfattet af emissionsgrænseværdien for ”eksisterende stalde, der ikke renoveres”.

Eksisterende anlæg				
Ansøgt dyrehold	Stald	Antal DE	Emission (BAT)	Samlet emission
200 slagtesvin (60-102 kg)	ST-85459	3,61	0,35	70

150 søer (fare)	ST-85463	10,52	0,8	120
I alt				190

Tabel 20: Oversigt over emission fra eksisterende anlæg

Den samlede årlige ammoniakemission som er opnåelig ved anvendelse af BAT på anlægget er beregnet til at være 2.847,6 Kg NH₃. I forbindelse med udvidelsen indføres der gyllekøling som ammoniak reducerede virkemiddel i stald ST-85465. Husdyrgodkendelse.dk angiver med virkemidler, en samlet emission fra anlægget på 2.851,83 Kg NH₃, derved er BAT kravet overholdt.

Se evt. beregning af køleeffekt i kapitel 3.2.6. ammoniak fordampning.

Kommunes vurdering

Holbæk Kommune vurderer på baggrund af ovennævnte beregninger, at BAT er overholdt. Da der ikke foreligger en egentlig renoveringsplan for hvornår ejendommen skal renoveres, vil Holbæk Kommunen ved revurdering af godkendelsen tage stilling til hvilke BAT- krav, der til den tid er gældende for staldene.

Holbæk Kommune vurderer derfor, at der for det ansøgte projekt, i tilstrækkeligt omfang er redegjort for at projektet lever op til BAT niveauet.

De eksisterende stalde, der ikke er renoveres indenfor godkendelses perioden på 8 år, skal ansøger benytte sig af staldsystemer der omfattes af BAT i det omfang, at der foreligger BAT-beskrivelser. Det kan være systemer optaget på teknologi listen, eller systemer der er udarbejdet BAT-byggeblade for. En sådan renovering skal anmeldes til kommunen der efterfølgende vurderer om der laves en ny miljøgodkendelse, eller et tillæg til denne godkendelse. I den forbindelse vil det være naturligt, at der stilles krav om at anvende et system der på dette tidspunkt er certificeret som BAT.

3.6.4 Ressourceforbrug

I henhold til BREF-dokumentet er det BAT at reducere vand- og energiforbruget ved at:

- rengøre stald og udstyr med højtryksrens
- regelmæssig kalibrering af drikkevandsanlægget for at undgå spild
- registrere af vandforbrug
- detektering og reparation af lækager
- anvende naturlig ventilation hvor dette er muligt
- for mekanisk ventilerede stalde; optimering af udformningen af ventilationssystemet i hver stald for at tilvejebringe god temperaturkontrol
- for mekanisk ventilerede stalde; hyppigt eftersyn og rengøring for at undgå modstand i ventilationssystemet

- anvendelse af lavenergibelysning

Til aktiviteter, hvor der bruges energi og vand, er det efter kommunens vurdering BAT, at reducere forbruget i forhold til normforbrug. Nudriften på ejendommen ligger omkring normforbrug. Jævnfør ansøgningen foretages flere energireducerende tiltag på bedriften. Det vurderes, at følgende tiltag til at mindske energiforbruget er BAT:

- Ved udbringning af husdyrgødningen opgøres den samlede mængde gylle. Således kan det fastslås, hvis vandforbruget afviger fra det normale.
- Vandrør i staldene monteres synligt således der sker detektering og øjeblikkelig udbedring af lækager.
- Regelmæssig rengøring og vedligeholdelse af anlæggene.
- Vedligeholdelsesaftaler med leverandørerne af de forskellige maskiner. Disse aftaler fungerer også i forbindelse med det nuværende staldanlæg.
- Genanvendelse af varme fra gyllekølingen

For at detektere eventuelt overforbrug af vand og lækager på vandrør m.v. stiller kommunen vilkår om, at ansøger aflæser og registre vandbrug hvert måned.

3.6.5 Gødningsopbevaring og -behandling

I henhold til BREF-dokumentet er følgende BAT mht. opbevaring af gødning:

- møddingsplads
- at lager har tilstrækkelig kapacitet
- at anvende et betongulv med afløb til beholder
- at placere enhver nyopførelse af gødningslager hvor der er mindst mulig chance for, at de kan forårsage gener for receptorer, der er følsomme over for lugt, idet der tages hensyn til afstand til receptorerne og den fremherskende vindretning
- beholder for fyldende husdyrgødning
- at opbevarer svinegylle i en tæt stabil beholder
- at tømme lager med svinegylle regelmæssig af hensyn til eftersyn og vedligeholdelse, fortrinsvis hvert år
- at anvende dobbelte ventiler til alle ventiludgange fra lager med flydende svinegylle
- at gyllen kun røres lige før tømning af beholder
- at dække gyllebeholdere med et fast låg eller telt
- at gyllebeholdere har flydelag

Det er desuden BAT at foretage behandling af husdyrgødning, ved biogasanlæg, gylleseparering og beluftning af gylle m.v.

Ejendommens opbevaringsanlæg lever op til EU's BAT-direktiv på en række punkter. Beholdere kan modstå mekaniske, termiske samt kemiske påvirkninger. Beholderens bund og vægge er tætte og beskyttede mod tæring. Gylle omrøres kun lige før tømning af beholderen og udkørsel på marken. Beholdere er overdækket med flydelag og med fast overdækning.

3.6.6 Udbringningsarealer

Udbringningsarealet består af jordbundstype JB 5, som er lerjord. Store dele af gyllen på egne arealer nedfældes. Dette sikrer en bedre planteoptagelse og mindsker lugtgener. Det vurderes, at de anvendte udbringningsteknikker lever op til BAT for det aktuelle sædskifte.

Gyllen udbringes med gyllevogn med slæbeslanger eller udfælder. Når der udlægges på bar jord eller græsmarker nedpløjes gylle straks efter udbringningen. Det vurderes, at de anvendte udbringningsteknikker lever op til BAT for det aktuelle sædskifte. Omlægges sædskiftet så det muliggør nedfældning uden at skade afgrøderne eller udvikles der bedre gyllenedfælder, der ikke skader en etableret afgrøde, skal disse metoder benyttes hvor det er muligt.

3.3.7 Kommunes samlede vurdering af BAT

I forhold til management vurderer Holbæk Kommune, at ansøger søger at drive sin ejendom ud fra de bedste teknikker. Herunder, at der føres nøje kontrol med foder-, hjælpestoffer og ressourceforbruget på ejendommen. For at sikre den bedste praksis altid opretholdes er der stillet omfattende vilkår til virksomhedens egenkontrol.

Der vil i den fremtidige drift ske foderoptimering på Fosfor/FE, dette vurderes at optimere udnyttelsen af næringsstoffer og dermed at være BAT. Derudover udarbejdes der minimum hvert år en foderoptimeringsplan for ejendommen, således ny viden og produktionseffektivisering løbende kan indarbejdes i foderet til dyrene. BAT emissionsniveau for P er overholdt. Kommunen vurderer, at dette er BAT i forhold til fodring. Der stilles vilkår om, at bedriftens foderplan kontrolleres og revideres minimum én gang om året.

I forhold til ressourceforbrug, betragtes det som BAT at reducere forbruget. Ansøger har angivet en række tiltag, der kan betragtes som BAT i forhold til ressourceforbrug.

Der etableres fast overdækning på gyllebeholderen, hvorfor kommunen vurderer at opbevaringsmetoden er BAT.

Ansøger anvender delvis spaltegulv og gyllekøling i de nye staldafsnit, hvilket vurderes som værende BAT med hensyn til staldindretning. De eksisterende stald er relativt nybygget og det vurderes derfor ikke at være proportionelt at stille vilkår, om at der etableres gyllekøling i disse staldafsnit i den ansøgte drift. En yderligere reduktion i ammoniakemissionen, vurderes at være ude af proportion med miljøeffekten heraf.

Ved udbringning af gylle nedfældes en så stor del som det pt. er muligt, hvilket vurderes som BAT på nuværende tidspunkt, set i forhold til den teknologi der er til rådighed på området. Ansøgers udbringningsmetode vurderes derfor med den nuværende teknologi og sædskifte at være BAT.

Kommunen vurderer på baggrund af det oplyste, at bedriften søger at tilrettelægge sin indretning og drift på en sådan måde, at bedriften i mindst muligt omfang medfører forurening.

Bedriften vil samlet set ved overholdelse af henholdsvis de til enhver tid gældende generelle miljøregler for den pågældende type husdyrbrug samt de supplerende vilkår for miljøgodkendelsen anvende den bedste tilgængelige teknik med hensyn til, hvad der er praktisk og økonomisk muligt i branchen og i forhold til den miljøgevinst, der kan dokumenteres opnået.

3.7 Alternative løsninger og 0-scenarie

Det umiddelbare alternativ til den ønskede produktionsudvidelse på ejendommen, er en fortsættelse af produktionen som den er i dag. Det vil føre til stagnation og et nedslidt produktionsapparat, der på sigt vil føre til øget miljøpåvirkning, mindre dyrevelfærd og højere dødelighed i produktionen, og endelig ophør af produktionen.

I stedet ønskes det at forbedre og optimere driften samt at etablere forhold for søerne, der giver bedre dyre velfærd i den fremtidige produktion via løsdrift for de drægtige søer, og moderne staldindretning i øvrigt. Der bliver gennem udvidelsen bedre mulighed for specialisering hos medarbejderne og optimering af driften, hvorved der er yderligere mulighed for at nedbringe dødeligheden mv. hos pattegrisene og søerne.

Der er overvejet forskellige muligheder for placeringen og udformningen af de nye stalde og de tilhørende opbevaringsanlæg for husdyrgødning.

Overvejelserne har haft en række fokusområder:

- At skabe et moderne, sammenhørende og tidsmæssigt effektivt produktionsapparat
- At søge at skabe en samlet bygningsmasse, der sikrer en samhørighed og samspil mellem bygningssettet, beplantningen, ejendommens infrastruktur og landskabelige udtryk samt områdets naturlige fremtræden i øvrigt. En stald er ikke per definition noget der skæmmer det landskabelige udtryk af ejendommen. Det søges i dette projekt at opnå det modsatte eller status quo.
- At bevarer ejendommens herlighedsværdier, gennem udsigt over markerne mv.
- At sikrer gode arbejdsforhold for personalet, samt gode forhold for dyrene.

Lokaliseringen af det eksisterende bygningsæt, herunder ejendommens beboelse og vejen (Bjergby Engvej), har naturligvis haft en væsentlig indflydelse på mulighederne for tilbygning/nybygning. Samtidig har det været vigtigt at sikre de eksisterende driftsbygningers fortsatte anvendelse. At nye staldbygninger skulle placeres på ejendommens sydøstlige side, har derfor været et oplagt valg. Det endelige valg af bygningsmassens udformning og placering, herunder placering af ny gyllebeholder, og andre ændringer på ejendommen er truffet i dialog med Holbæk Kommune.

Kommunes vurdering

0-scenarie skal belyse de miljømæssige og socioøkonomiske konsekvenser der er, hvis den ansøgte ændring af husdyrbrugets produktion ikke gennemføres. Hvis udvidelsen af

husdyrbrugets produktion ikke foretages vil produktionen med 430 søer, og 400 polte, kunne forsætte uden miljøgodkendelse.

Et 0-scenarie vil ikke i sig selv medføre, at der ikke bringes husdyrgødning på arealerne som indgår i miljøgodkendelsen. 0-scenariet vil ikke nødvendigvis have en mere positiv effekt på miljøet, end hvis udvidelsen med tilhørende miljøgodkendelse gennemføres.

Kommunen har vurderet, at der ikke kan findes en bedre placering af staldanlægget.

3.8 Husdyrbrugets ophør

Hvis husdyrproduktionen mod forventning ophører, vil alle beholdere blive tømt og foderrester vil blive fjernet. Oprydning vil foregå i henhold til gældende lovgivning og dokumentation for bortskaffelse vil foreligge.

Kommunens vurdering

Hvis produktionen ophører, skal staldanlæg samt husdyrgødnings- og foderopbevaringsanlæg tømmes og rengøres grundig. Hjælpemiddelrester og miljøfarligt affald skal fjernes fra ejendommen i henhold til gældende lovgivning og kommunens affaldsregulativ.

Hvis gyllebeholdere afmeldes den lovpligtige 10 års beholderkontrol, skal det anmeldes til kommunen.

Gyllekølingsanlægget skal tømmes og den anvendte kølevæske bortskaffes i henhold til gældende lovgivning.

3.9. Offentliggørelse og høringsvar

I forbindelse med sagsbehandlingen har projektet været i høring 2 gange.

Første høring er idefasen, hvor alle kan komme med ideer og bemærkninger til projektet.

Anden høring er primært en nabohøring, hvor naboer (med matrikel op til Bjergby Engvej 2's hovedmatrikel, samt beboelse indenfor konsekvensområde for lugt) får udkastet tilsendt. Desuden høres ejeren af ejendommen og andre parter. Det kan være bortforpagtere og ejere af aftalearealer. De som i 1. høringsfase der har anmodet om at få tilsendt kommunens udkast til miljøgodkendelsen, vil modtage dette.

3.9.1 Offentliggørelse af ansøgning

Ansøgningen blev offentliggjort den 11. juni 2013 ved annoncering på kommunens hjemmeside http://planer.holbaek.dk/dk/planportal/aktuelle_afgoerelser_og_tilladelser.htm Offentliggørelsen gav ikke anledning til bemærkninger til ansøgningen.

3.9.2. Høring

Udkastet til afgørelse om miljøgodkendelse blev sendt i høring den 5. juni til den 17. juli hos alle, der er parter i sagen - med 6 ugers frist til at indsende eventuelle kommentarer. Der indkom ingen bemærkninger til udkastet til miljøgodkendelsen.

Udkast til afgørelse inkl. bilag sendt til nedenstående, med 6 ugers frist til at kommenterer udkastet:

- Ansøger: Michael Bosebjerg Jensen, Aggersvoldvej 30, 4440 Mørkøv
- Ansøgers konsulent, Tine Marquard Zimmermann , Patriotisk selskab
- Alle naboer, der bor indenfor en beregnet konsekvensradius for lugt (546 m):
- Niels Peder og Jette Kirsten Pedersen, Bjergby engvej 1, 4440 Mørkøv
- Morten Nielsen, Ny Bjergbyvej 18, 4440 Mørkøv
- Jørgen Søgaard Jensen, Gl. Kongevej 157, 4 th, 1850 Frederiksberg C
- Øvrige sagsparter samt andre, der har ønsket udkastet tilsendt på baggrund af den indledende offentliggørelse af ansøgningen.

3.9.3 Offentliggørelse af afgørelse

Holbæk Kommune meddelelser den 21. juli 2014 miljøgodkendelse.

Miljøgodkendelsen er annonceret den 22. juli 2014 på:

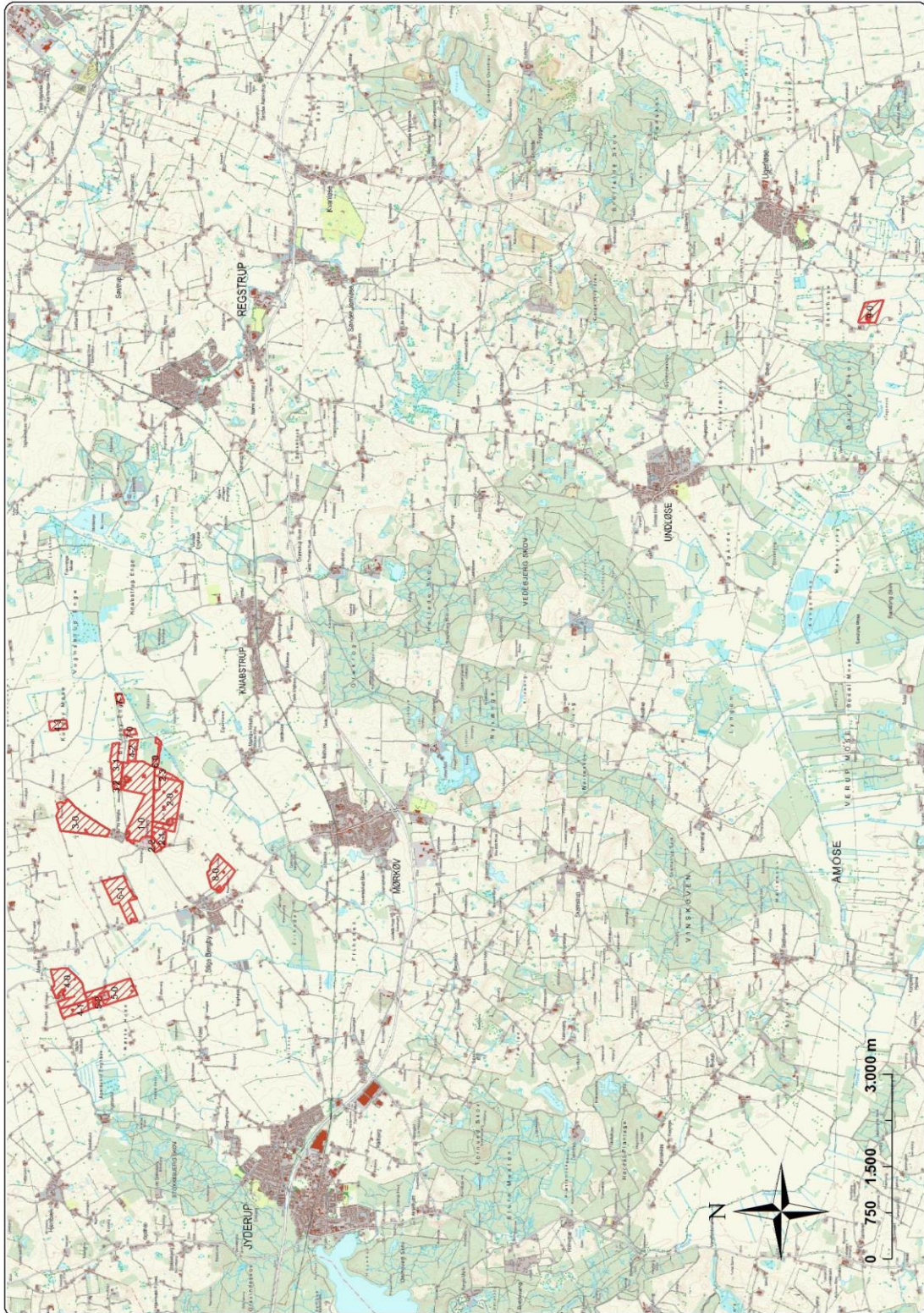
<http://planer.holbaek.dk/dk/planportal/planportal.htm>

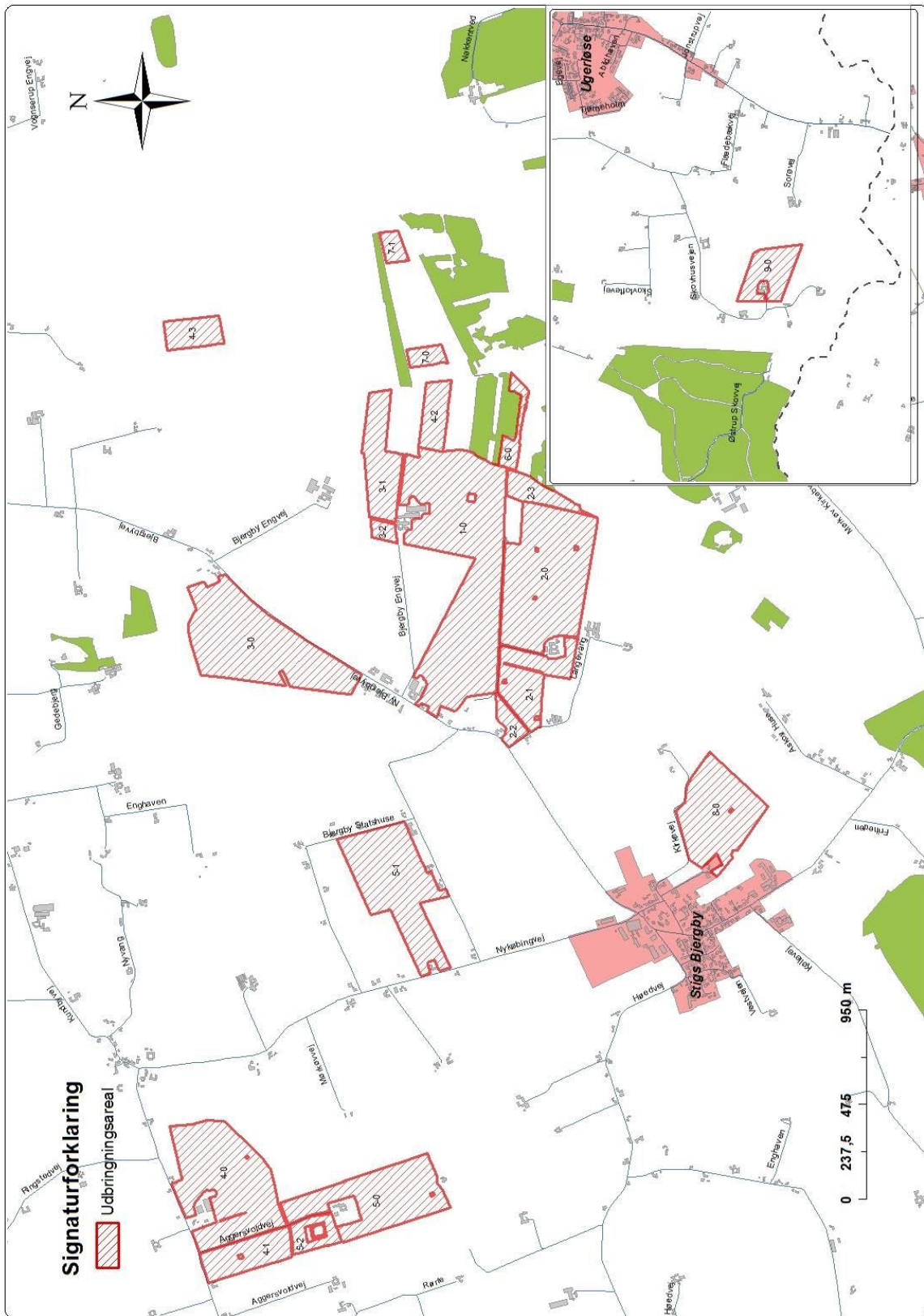
Kopi af afgørelsen inkl. bilag er sendt til følgende:

- Ansøger: Michael Bosebjerg Jensen, Aggersvoldvej 30, 4440 Mørkøv
- Ansøgers konsulent, Tine Marquard Zimmermann, Patriotisk selskab
- Naturstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø, nst@nst.dk
- Sundhedsstyrelsen, Embedslægerne Sjælland, Rolighedsvej 7, 4180 Sorø, sjl@sst.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark (Forurening Søer + vandløb)
nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, Skyttevej 4, 7182 Bredsten, lbt@sportsfiskerforbundet.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø, dnholbaek-sager@dn.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Holbæk Afdelingen, holbaek@dn.dk
- Dansk Ornitologisk forening, Vesterbrogade 140, 1620 København V natur@dof.dk og holbaek@dof.dk
- Det Økologiske Råd, Blegdamsvej 4B, 2200 København N husdyr@ecocouncil.dk

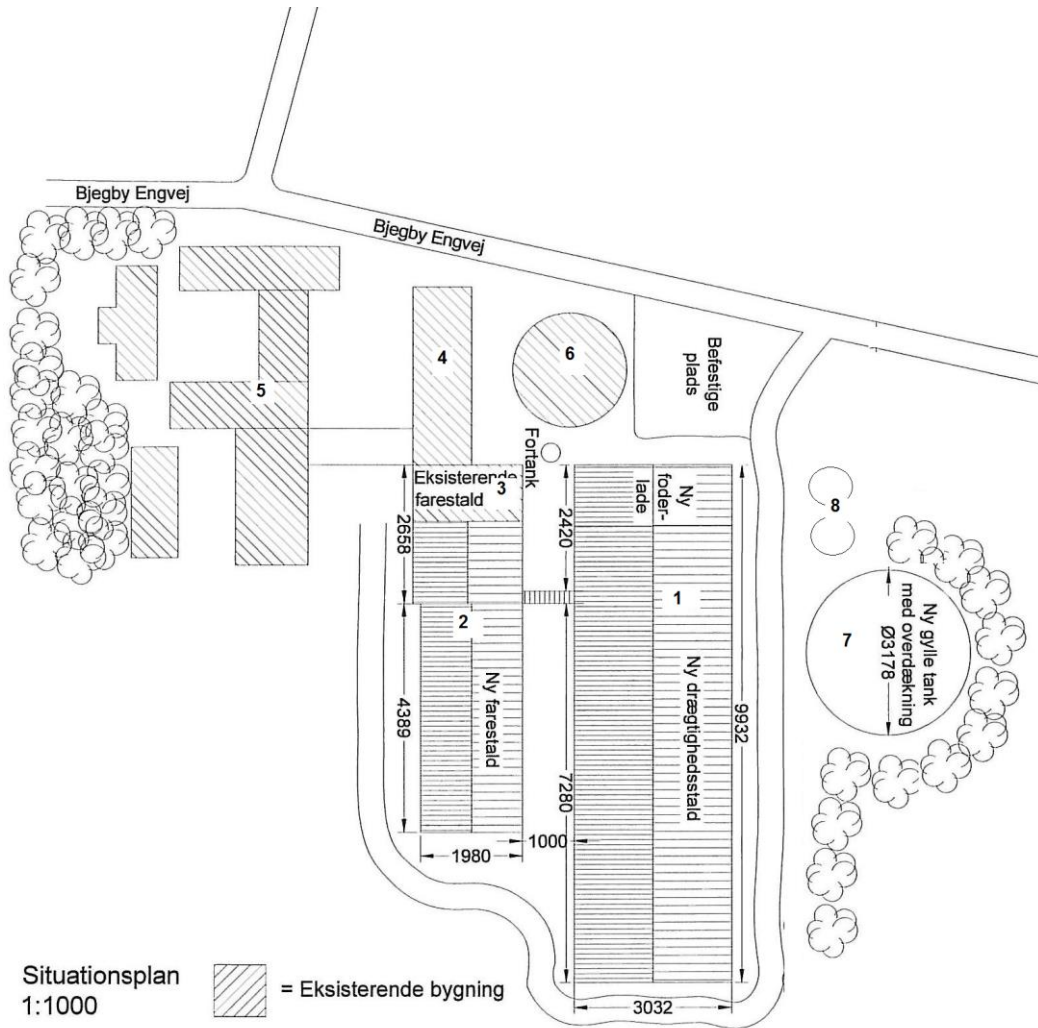
Bilag 1

Oversigt over bedriftens arealer.

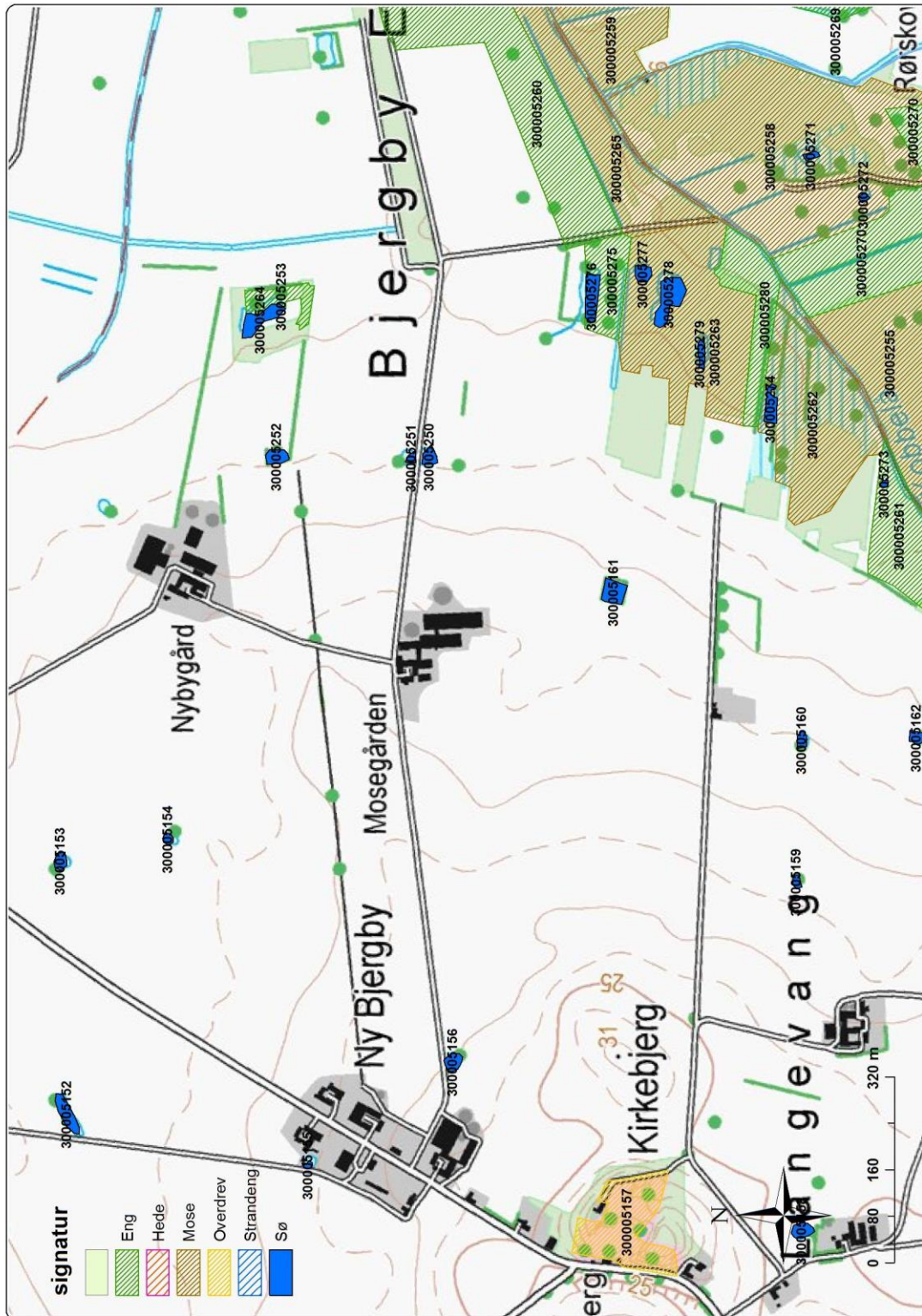

Bilag 2. Anlægget

Bilag 3 Natur og lokalitetsnummer

ⁱ DMU. Deposition af N komponenter 2009 – kommuner. http://www2.dmu.dk/1_viden/2_Miljoetilstand/3_luft/4_spredningsmodeller/5_Depositionsberegninger/depositiontables.asp?period=2009&water=kommuner&Select=Vis+tabel